

Dječji vrtić Vukovar II
32000 Vukovar
K.A.Stepinca 46
Tel.: 032/441-288, 032/441-608
Fax.: 032/441-608
E-mail: djecji.vrtic.vukovar@vu.t-com.hr

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR II ZA PEDAGOŠKU 2015./2016. GODINU

Vukovar, kolovoz 2016.

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i članka 41. Statuta Dječjeg vrtića Vukovar II (KLASA: 012-03/14-01/01, URBROJ: 2196/01-JT-5-04-14-11) dostavljamo Vam Godišnje izvješće o radu Dječjeg vrtića Vukovar II, za pedagošku 2015./2016. godinu, koje je usvojeno na sjednici Upravnog vijeća održanoj 31. kolovoza 2016.godine, a uz prethodnu raspravu i donošenje zaključka o usvajanju istog na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj dana 29. kolovoza 2016. godine.

KLASA: 601-02/16-02/01
URBROJ: 2196/01-JT-5-05-16-01
Vukovar, 15. rujan 2016.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR II ZA PEDAGOŠKU 2015./2016. GODINU

**Predsjednica Upravnog vijeća
Lidija Miletić, prof.**

**Ravnateljica
Jarmilka Beljička Karlaš, prof.**

S A D R Ž A J

- 1. USTROJSTVO RADA**
- 2. MATERIJALI UVJETI**
- 3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ**
- 4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD**
- 5. IZOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE**
- 6. SURADNJA S RODITELJIMA**
- 7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA**
- 8. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE**
- 9. RAD VRTIĆA U LJETNOM PERIODU**
- 10. OPSEG I ELEMENTI PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE**

1. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Vukovar II (u dalnjem tekstu: Vrtić) javna je ustanova u kojoj se ostvaruje predškolski odgoj i obrazovanje te skrb o djeci rane i predškolske dobi.

Osnivač Vrtića je Grad Vukovar.

Sjedište Dječjeg vrtića Vukovar II je na adresi Kardinala Alojzija Stepinca 46, Vukovar.

Kontakt adrese: telefon: 032/441-288, 032/441-608, fax.: 032/441-608, e-mail:
djeciji.vrtic.vukovar@vu.t-com.hr.

Osnovna djelatnost Vrtića obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu. Poslove predškolskog odgoja Vrtić ustrojava u dva objekta:

- Dječji vrtić Radost - Kardinala Alojzija Stepinca 46., Vukovar i
- Dječji vrtić Borovo - Kralja Zvonimira 33, Borovo naselje.

Polazna osnova u izradi Godišnjeg izvješća o realizaciji programa rada Vrtića je evaluacija Godišnjeg plana i programa rada ustanove za pedagošku 2015./2016. godinu, Kurikuluma Dječjeg vrtića Vukovar II za pedagošku godinu 2015./2016. godinu te Programa predškole, koja se temelji na praćenju, analizi i vrednovanju postignutih rezultata prakse u prethodnoj godini.

U izvješću koji slijedi, također je obuhvaćena analiza i vrednovanja cijelokupnog konteksta rada Vrtića sadržanih u sastavnicama Godišnjeg plana i programa za pedagošku 2015./2016. godinu: ustrojstvo rada, podsustavi prostorne i materijalne organizacije, fizička i vremenska dimenzija, socijalno okruženje, odgojno-obrazovni rad te interakcija s lokalnom i širom društvenom sredinom.

Osnovni pristup pri izradi izvješća temelji se na analizi provedbe u praksi važećih zakonskih i podzakonskih propisa i službenih programske dokumenata Republike Hrvatske te analizi inkorporacije teorijskih znanja suvremene pedagoške teorije i prakse u unapređivanju rada Vrtića.

Osnovi podaci i informacije o radu Vrtića mogu se naći na socijalnim mrežama nositelja web portala: Grad Vukovar (www.vukovar.hr), web stranici: <http://www.dv-vukovar2.hr/>, te FB profilu: Dječji vrtić Vukovar 2 (https://www.facebook.com/DV.Vukovar.2/?ref=aymt_homepage_panel).

Cjelokupan rad Vrtića provođen je u skladu sa zakonskim, podzakonskim i programskim dokumentima: Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“. br. 10/97, 107/07 i 94/13), Zakon o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina („Narodne novine“. br. 51/00, 56/00), Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe („Narodne novine“. br. 63/2008 i 90/2010), Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja i Programsko usmjerjenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH. br.7-8/1991), Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava (1999), Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2014) i drugim važećim zakonskim, podzakonskim, općim i posebnim pravnim aktima, kojima je regulirana djelatnost predškolskog odgoja.

Misija Dječjeg vrtića Vukovar II je, temeljem suvremene koncepcije predškolskog odgoja, poticati cijeloviti psihofizički razvoj djeteta te ostvarivati prava srpske nacionalne manjine na obrazovanje na materinskom jeziku na promicanju jezika, običaja i kulturne baštine srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Vizija Vrtića je postati predškolska ustanova koja će visokim kvalitetom rada razvijati i njegovati materinski srpski i nematerinski hrvatski jezik i interkulturnost, doprinositi razvijanju pozitivne slike o sebi i osjećaja pripadnosti multikulturalnoj zajednici te odgoj i priprema djece predškolske dobi za uspješno participiranje u suvremenom životu.

U sklopu svoje djelatnosti Vrtić je ostvarivao programe za koje ima suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske:

Tablica 1.1. Verificirani programi

Naziv programa	Suglasnost MZOŠ RH	Namjena
Program odgojno-obrazovnog rada Dječjeg vrtića Vukovar II	KLASA:601-01/97-01/380 URBROJ: 532-02-01/3-98-1	▪ djeca od navršene prve godine do polaska u školu
Program predškole	KLASA:601-02/14-02/00006 URBROJ: 533-25-15-0004	▪ djeca u godine pred polazak u osnovnu školu

Planirani Kraći program ranog učenja engleskog jezika (u organizaciji Udruge za rano učenje „Lingapanga“, Vukovar, tijekom godine nije realiziran zbog postupka provedbe referifikacije programa pri MZOS.

Temeljem iskazanih potreba i zahtjeva roditelja/skrbnika, Vrtić je tijekom godine provodio redovite programe predškolskog odgoja različitih vrsta, trajanja i namjena, a u ovisnosti o trajanju programa osigurana je prehrana i broj potrebnih obroka:

Redoviti programi provedeni su u različitom trajanju,

- Cjelodnevni 10-satni program jaslica i vrtića (zajutrak, doručak, ručak, užina),
- Poludnevni 6-satni boravak za djecu od tri do sedam godina (s ručkom),
- Poludnevni 6-satni boravak za djecu od tri do sedam godina (bez ručka).

Redoviti programi odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi prilagođeni su razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima. Ovim programima obuhvaćena su djeca od navršene godine dana života do polaska u osnovnu školu.

Sukladno članku 23. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, odredbama Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole („Narodne novine“, br. 107/2014) te odredbi Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, Vrtić je provodio obvezni kraći program predškole za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu kroz fond od 250 sati tijekom pedagoške godine.

Predškolski odgoj provođen je u skladu s razvojnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima djeteta te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama roditelja. Odgojno-obrazovni rad temeljio se na humanističkoj koncepciji razvoja, razvojno-primjerrenom kurikulumu, usmjerenosti na dijete te planiranju prostora i aktivnosti utemeljenih na procjenjivanju i praćenju djeteta te ostvarivanju razvojnih zadaća i sadržaja rada sukladno Godišnjem planu i programu rada i Kurikulumu Vrtića. Središte i polazište rada bili su potrebe i interesi djece, roditelja i lokalne zajednice.

U cilju zadovoljavanja iskazanih potreba i interesa roditelja u ostvarivanju prava na odgoj i obrazovanje djece pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina, cjelokupan odgojno-obrazovni rad izvođen je na srpskom jeziku i čiriličnom pismu uz obvezno učenje hrvatskog jezika. Aktivnosti na hrvatskom jeziku provođene su svakodnevno u trajanju dva sata (za 10-satni program boravka), odnosno 1/5 trajanja dnevnog programa.

U skladu sa suvremenom koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, u cilju poticanja cjelovitog razvoja djeteta u duhu humanističkih vrijednosti demokratskog društva, oblikovali smo sigurno okruženje koje djetetu omogućuje stjecanje socijalnog iskustva i učenje kao osnove za usklađen razvoj dječjeg identiteta, konstruktivnih demokratskih odnosa i modela interkulturnalne i inkluzivne zajednice.

U cilju ostvarivanja visokih kvaliteta pružanja usluga Vrtića za zadovoljavanja iskazanih potreba roditelja, kontinuirano smo surađivali s obitelji kao primarnom socijalnom sredinom i širom društvenom zajednicom u kojoj se odvija rast, razvoj i učenje djeteta.

U svezi ostvarivanja prava na odgoj i obrazovanje na materinskom jeziku i pismu, osnovna specifičnost odgojno-obrazovnog rada je provođenje učenja i njegovanje maternjeg srpskog jezika te inkorporiranje sadržaja rada na očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta djece pripadnika srpske nacionalne zajednice. Osim komunikacijsko-iskustvenog pristupa, planiranim i provedenim aktivnostima na hrvatskom jeziku, djeca su razvijala komunikacijske vještine i kompetencije na nematernjem hrvatskom jeziku te obogaćivala svoje spoznaje o tekovinama duhovne i materijalne baštine kulture hrvatskog naroda.

Osim redovitih programa odgoja i obrazovanja, ovisno o potrebama djece i roditelja, Vrtić je provodio i druge prigodne programe u cilju obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada. Sadržaji i aktivnosti na obogaćivanju rada integrirani su u redovite programe, te su ostvarivani kroz djelatnu suradnju s roditeljima, lokalnom i širom društvenom sredinom.

Integracija povremenih i prigodnih programa u redovite programe, provođena je kroz organiziranje i provedbu aktivnosti s djecom, roditeljima, vanjskim suradnicima i faktorima društvene sredine koji imaju programske obveze u radu s djecom predškolske dobi te kroz međuvrtičku suradnju u lokalnom i prekograničnom okruženju:

- Poludnevni i jednodnevni izleti dece (u prirodi, užem i širem okruženju),
- Sadržaji i aktivnosti za njegovanje srpskog jezika te očuvanje kulturne baštine i tradicijskih običaja srpske nacionalne zajednice,
- Sadržaji i aktivnosti za razvijanje komunikacijskih vještina na hrvatskom jeziku te upoznavanje tradicije i kulture hrvatskog naroda,
- Povremeni programi za djecu koja ne pohađaju redovite programe Vrtića (otvorena vrata Vrtića povodom Dječjeg tjedna, Božićnih i Uskršnjih blagdana),
- Otvorena vrata Vrtića za roditelje/staratelje i druge članove obitelji,
- Suradnja s vrtićima u Gradu, širem okruženju te prekogranična i međudržavna suradnja kroz posjete i susrete djece i odgojno-obrazovnih radnika, sudjelovanje u manifestacijama i događanjima za djecu i stručne radnike (posjeta djece Beogradu, Zagrebu, te posjete i susreti djece i stručnih radnika u Republici Srbiji: posjeta Beogradu, sudjelovanje djece na Koloniji dječjeg prijateljstva u Somboru te sudjelovanje stručnih radnika na Lutkarskom festivalu u Irigu),

- Raznovrsne posjete i susreti s različitim ciljevima i zadaćama odgojno-obrazovnog rada u cilju poticanja cjelovitog razvoja djece,
- Programi umjetničkog, kulturnog, vjerskog i sportskog sadržaja, sudjelovanje u javnim manifestacijama i nastupima,
- Priredbe i svečanosti, obilježavanje međunarodnih praznika/svjetskih dana,
- Preventivni i zaštitni programi (Sigurnosno-zaštitni i preventivni program, program prevencije zlostavljanja djece: CAP program, sigurnost u prometu),
- Sudjelovanje u projektima „Korak prema inkluziji“, „Škole za Afriku“ i međunarodnim projektima PRECEDE (Partnerstvo za prihvatanje i suradnju kroz predškolski odgoj i obrazovanje u Europi), „Say Hello to the World“ i Danube –Networkers for Europe (Tastes of Danube. Bread. Herbs-Let's taste it), sudjelovanje na natječaju Zaklade za razvoj lokalne zajednice Slagalica-Naš doprinos zajednici te natječaju Proni – Volonterski centar za dodjelu jednokratnih finansijskih sredstava ustanovana i udrugama s područja Grada Vukovara,
- Program radionica za podršku roditeljstvu „Rastimo zajedno“, informativno-edukacijske sastanke za roditelje o prevenciji zlostavljanja (CAP program) i zaštite zdravlja djece, humanitarne akcije „Škole za Afriku“, prigodne kreativne radionice.

Na kraju pedagoške 2015./2016. godine (podaci za lipanj), upisano je 149 polaznika, u redovite programe Vrtića, uključujući i četiri djeteta za koje su roditelji plaćali ekonomsku cijenu za korištenje usluga vrtića. Ukupan broj djece polaznika Vrtića tijekom godine varirao je u ovisnosti o potrebama roditelja i djece, a najčešći razlozi ispisivanja i/ili upisivanja djeteta bili su ekonomske prirode (ostanak bez posla, zapošljavanje roditelje te migracije i preseljenja).

Broj djece u godini pred polazak u osnovnu školu koja su pohađala redoviti program bio je 34 polaznika. Sveukupan broj polaznika budućih polaznika škole koji su bili uključeni u redoviti program i program predškole tijekom godine je varirao te se kretao u rasponu 42-51 polaznika.

Sukladno postavljenim zadaćama na unapređivanju ustrojstva rada, kontinuirano smo pratili potrebe roditelja, kretanje dnevne i mjesecne frekvencije dolaska djece kao i broj korisnika usluga Vrtića s obzirom na nove upise i/ili ispise. Ovisno o broju kao i frekvenciji dnevnog i mjesecnog pohađanja djece u svakoj odgojno skupini, usklađivali smo organizaciju rada u skladu s realnim potrebama, uvažavajući potrebu održavanja kvalitete zadovoljavanja potreba i dobrobiti djeteta kao i pružanja usluga prema važećim državnim pedagoškim standardima.

Odgojno-obrazovni rad organiziran je u šest odgojnih skupina: dvije jasličke i četiri vrtičke skupine. Slijede tabelaralni prikazi broja odgojno-obrazovnih skupina na razinama objekata i Vrtića te struktura odgojno-obrazovnih skupina prema dobi djece, na razinama objekata te odgojiteljice u odgojnim grupama (podaci za lipanj 2016.):

Tablica 1.2. Broj odgojno-obrazovnih skupina i broj djece po objektima

Dob djece	DV „Radost“		DV „Borovo“		DV Vukovar II	
	Broj grupa	Broj djece	Broj grupa	Broj djece	Ukupno grupa	Ukupno djece
Jaslička	1	21	1	19	2	40
Vrtička	2	58	2	51	4	109
Ukupno	4	79	3	70	7	149

Tablica 1.3. Struktura odgojno-obrazovnih skupina na razinama objekata

Dječji vrtić „Radost“

Dob djece	Grupa	Djece	Radnici	Hrvatski jezik
od navršene prve do treće godine	1	21	Ljiljana Skrbin Dević Janja Guslov	Maja Kozmar
od navršene treće do šeste godine	1	29*	Olgica Duvnjak Jelica Svilokos	Maja Kozmar
od pete godine do polaska u školu	1	29	Zagorka Letica Svetlana Kasalo Banić	Maja Kozmar
Ukupno	3	79		

NAPOMENA: *u odgojnoj grupi integrirano dijete s posebnim potrebama

Dječji vrtić „Borovo“

Dob djece	Grupa	Djece	Radnici	Hrvatski jezik
od navršene prve do treće godine	1	19	Sanja Andrić Marina Latinović	Vesna Lada
od navršene treće do pete godine	1	25	Sanja Božić Mirjana Bojanjić	Vesna Lada
od pete godine do polaska u školu	1	26	Snežana Dobrošek Vedrana Tepavac	Vesna Lada
Ukupno	3	70		

Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta u jasličke skupine (od jedne do tri godine života i vrtičke skupne (djeca od tri godine do polaska u školu). Sve naše skupine su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Za provedbu djelatnosti predškolskog odgoja, tijekom pedagoške 2015./16. godine ,ustrojili smo i razvrstali poslove prema vrsti i opisu poslova kako slijedi: poslovi vođenja - ravnateljica, stručno-pedagoški poslovi (poslovi odgoja i obrazovanja), pravni, administrativni i računovodstveni poslovi, pomoćno-tehnički poslovi (prehrane, održavanja i prijevoza te poslovi održavanja čistoće):

Tablica 1.4. Komparativni podaci o radnicima

Skupina poslova	Naziv radnog mjesa	Broj radnika 09./2015.	Broj radnika 08./2016.
Vođenje poslovanja	Ravnatelj	1	1
Stručno-pedagoški poslovi	Pedagog-pripravnik	1*	
	Odgojitelj	14	15*
	Medicinska sestra	1	1
Pravni, administrativni i računovodstveni poslovi	Tajnik	1	2**
	Blagajnik	1	
	Računovoditelj		1**
Pomoćno-tehnički poslovi	Kuhar-ekonom	1	1
	Kuhar	1	1
	Servirka-spremačica	2	2
	Domar-vozač	1**	1**
	Švelja-pralja	1	1
	Spremačica	2	2
UKUPNO:		27	28

NAPOMENA: *rješavanje radno-pravnog statusa; **radnici na određeno vrijeme

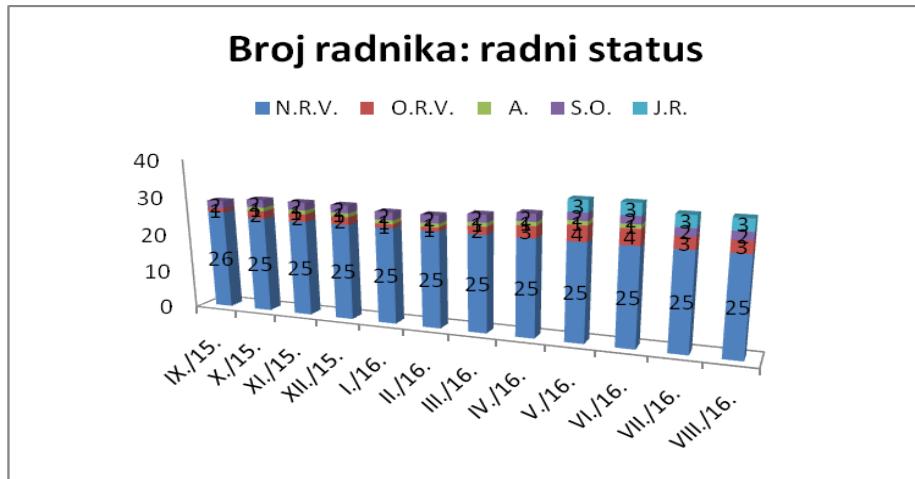
Za obavljanje cjelokupne djelatnosti Vrtića na početku pedagoške 2015./2016.g. bilo je zaposleno 26 radnika u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme. Tijekom rujna, broj radnika zaposlenih na neodređeno puno radno vrijeme se smanjio za jednog radnika (sporazumno raskid Ugovora o radu iz osobno uvjetovanih razloga).

Tijekom godine,Vrtić je osiguravao potreban broj radnika za obavljanje djelatnosti kroz mjere zapošljavanja na određeno puno i/ili nepuno radno vrijeme za poslove koji ne trpe

odgodu te kroz mjere aktivne politike zapošljavanja (stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi za održavanje vanjskih i unutarnjih površina). U suradnji s Društvom „Naša djeca“, Vrtić je kroz provedbu programa „Asistent u dječjim vrtićima“ osigurao asistenta u vrtiću, u periodu 12.10.2015.-30.06.2016. godine, za rad s djetetom s teškoćama u razvoju. Provedbom navedenih mjeru u velikoj mjeri doprinosilo se povećanju broja radnika, a s tim u svezi i podizanja razine kvalitete obavljanja djelatnosti (poslovi odgoja i obrazovanja, pomoći i podrška djetetu u inkluziji, održavanje prostora).

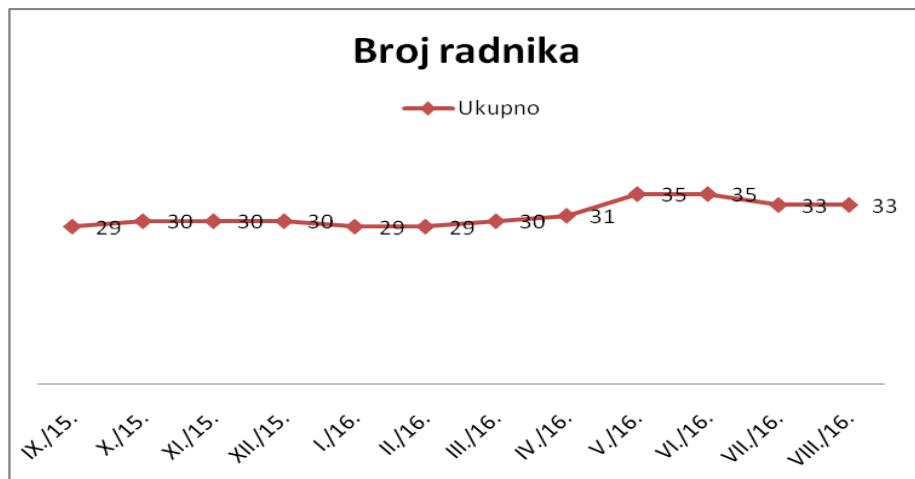
U tablici koja slijedi prikazani su brojčani pokazatelji broja radnika i radni status radnika, kroz primjenu mjeru zapošljavanja i politike aktivnog zapošljavanja, tijekom pedagoške godine:

Tablica 1.5.Broj radnika-radni status

Legenda:N.R.V.-neodređeno r. vrijeme,O.R.V.-određeno r. vrijeme,
A.-asistent, S.O.-struč. osposob., J.R.-prog. javnih radova.

Tablica 1.6. Kretanje broja radnika tijekom pedagoške godine

Zahvaljujući Osnivaču, osiguravali smo neophodnu pomoć na održavanju vanjskih površina vrtića „Borovo“ i „Radost“, ustupanjem tri radnika kroz program javnih radova, angažiranih na šest mjeseci.

Tijekom godine u Vrtiću su stažirale dvije odgojiteljice na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa te jedna pomoćnica u nastavi koja je svakodnevno u dnevnom trajanju 4 sata pružala pomoć djetetu s teškoćama u razvoju i pomagala mu u učenju i razvoju u prirodnom socijalnom okruženju.

Tekuće probleme u svezi organizacije prijevoza hrane, rješavali smo povremenim zapošljavanjem radnika na radnom mjestu domar-vozač te uz pomoć Dječjeg vrtića Vukovar I, koji je povremeno preuzimao organizaciju distribucije hrane i do Dječjeg vrtića „Borovo“.

U prvom polugodištu, za realiziranje računovodstvenih poslova angažiran je Knjigovodstveni obrt „Luni“ te jedna radnica za obavljanje blagajničkih i administrativnih poslova. Prestankom ugovora s Knjigovodstvenim obrtom „Luni“, Vrtić je zaposlio jednog radnika, temeljem članka 26. stavka 4. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13), za obavljanje poslova računovoditelja koji obavlja poslove računovodstva na određeno puno radno vrijeme.

Većina radnika zaposlenih na određeno i/ili neodređeno radno vrijeme posjeduje stručne kvalifikacije (vrstu i stupanj stručne spreme) za obavljanje poslova prema opisu radnog mjesta, prema Pravilniku o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću („Narodne novine“, br. 133/97), te Kolektivnom ugovoru za zaposlene u predškolskim ustanovama Dječji vrtić „Vukovar I“ i Dječji vrtić „Vukovar II“ (od 18. prosinca 2015.).

Donošenjem i usvajanjem novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtića Vukovar II, Vrtić će, u suradnji s Osnivačem, urediti racionalan i djelotvoran rad u cilju ostvarivanja djelatnosti predškolskog odgoja (uvjete i način rada, potreban broj radnika, zadaće i opis radnih mesta te druga pitanja značajna za ustrojstvo, djelokrug i način rada Vrtića).

Pedagoška godina započela je 1. rujna 2015., a završena 31. kolovoza 2016. godine. Radno vrijeme Vrtića bilo je u pravilu od 6,30 do 16,30 sati svakodnevno u okviru petodnevног radnog tjedna. Tijekom godine, radno vrijeme Vrtića prilagođavali smo stvarnim potrebama djece i roditelja te sukladno iskazanim potrebama roditelja organizirali početak i završetak rada. Manji broj roditelja iskazao je potrebu za smještajem djece i prije početka radnog vremena te se tim roditeljima izlazilo u susret. Fleksibilno postavljeno radno vrijeme nije utjecalo na

povećanje trajanja dnevnog boravka djeteta u vrtiću, a zadovoljavanje roditelja za smještaj djece rješavano je unutarnjom organizacijom rada i rasporedom radnika.

Radno vrijeme radnika određeno je sukladno zakonskim odredbama te iznosi 40 sati tjedno za sve radnike i raspoređuje se u pet radnih dana, u pravilu od ponedjeljka do petka. Dnevno radno vrijeme radnika provođeno je u jednokratnom trajanju i jednokratnom trajanju u smjenskom radu (radnici koji neposredno izvode odgojno-obrazovni rad s djecom).

U cilju prilagođavanja radnog vremena potrebama roditelja i djece, radno vrijeme radnika raspoređeno je prema planiranom rasporedu:

Tablica 1.7. Radno vrijeme radnika

Radno mjesto	Radno vrijeme
Ravnateljica	7.00-15.00 sati
Pedagog-prip.	8.00-15.00 / 7.00-14.00 sati
Odgojiteljice	6.00-12.00 / 6.30-12.30 / 7.00-13.00 sati 9.00-15.00 / 9.30-15.30 / 10.30-16.30 sati
Tajnik, računovoditelj	7.00-15.00 sati
Kuharice	6.00-14.00 sati
Servirke-spremačice	7.30-15.30 / 8.30-16.30 / 9.00-17.00 sati
Domar- Vozač	7.00-15.00 / 6.00-14.00 sati i po potrebi
Pralja	6.30-14.30 sati
Spremačice	11.00-19.00 sati

Za sve zaposlene vođena je evidencija o radnicima i radnom vremenu, prema odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima („Narodne novine“, br. 32/15): evidencija o dnevnom radnom vremenu, o dnevnom i tjednom odmoru, izostanaka s rada-bolovanja, godišnji odmori, službena putovanja, slobodni dani, vrijeme nenazočnosti na radu na zahtjev radnika, rodiljni/roditeljski dopusti kao i korištenje drugih prava iz radnog odnosa.

Temeljem podataka iz evidencija o radnom vremenu, vođenih prema mjesečnim razdobljima, brojčani pokazatelji najučestalijih kategorija ostvarivanja prava iz radnog odnosa,

osim prava na rad su: godišnji odmori, bolovanja na teret HZZO, bolovanja na teret poslodavca, roditeljski dopust, blagdani te plaćeni dopusti temeljem prava iz Kolektivnog ugovora.

Poseban problem pri organizaciji rada bila su dugotrajna bolovanja (zbog bolesti, ozljeda na radu, roditeljski dopust) koja su otežavala organizaciju odgojno-obrazovnog rada i finansijska sredstva Vrtića, posebice u situacijama isplate naknada za bolovanje radnika i plaće zamjenskom radniku. Najveći broj dugotrajnih bolovanja i ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja konzumirali su radnici iz neposrednog odgojno-obrazovnog rada s djecom (5 radnika). Dugotrajna bolovanja rješavali smo zapošljavanjem zamjenskih radnika na određeno vrijeme i unutarnjom reorganizacijom rasporeda radnika, radnog vremena i radnih zadaća.

U cilju provedbe prava iz radnog odnosa tijekom radnog dana radnici su koristili pravo na stanku u trajanju od 30 minuta prema slijedećem rasporedu:

Tablica 1. 8. Raspored stanki

Radno mjesto	Vrijeme stanke
Ravnateljica	10.00-10.30 sati
Pedagog-prip. Odgojiteljice	10.00-10.30 sati 10.30-11.00 sati
Tajnik, računovoditelj	10.30-11.00 sati
Servirka, pralja	10,30-11,00 sati
Kuharice	11,00-11,30 sati
Spremačice	13,30-14,00 sati
Domar-vozač	10,00-10,30 sati

Tijekom pedagoške godine ostvareno je 2096 sati za 253 radna dana. U ukupan godišnji fond sati uračunati su i sati koje radnici pravoslavne vjeroispovijesti imaju pravo koristiti temeljem članka 3. Zakona o blagdanima, spomandanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj (pročišćeni tekst zakona, „Narodne novine“, br. 33/96, 96/01, 13/02, 136/02, 112/05, 59/06, 55/08, 74/11, 130/11):

Tablica 1. 9. Mjesečni i godišnji fond radnih dana i radnih sati

Mjesec	Ukupno dana				Fond sati		
	Mjes.	Radnih	Efekt.	Blagdana	Mjes.	Radnih	Blagdana
Rujan	30	22	22		176	176	
Listopad	31	22	21	1	176	168	8
Studeni	30	21	21		168	168	
Prosinac	31	23	22	1	184	176	8
Siječanj	31	21	19	2 1*	168	152	16 8*
Veljača	29	21	21		168	168	
Ožujak	31	23	22	1	184	176	8
Travanj	30	21	21		168	168	
Svibanj	31	22	21	1 1*	176	168	8 8*
Lipanj	30	22	21	1	176	168	8
Srpanj	31	21	21		168	168	
Kolovoz	31	23	21	2	184	168	16
Ukupno	366	262	253	9	2096	2024	72

U okviru 40-satnog radnog tjedna, dnevno radno vrijeme svih radnika je 8 sati prema planiranom rasporedu.

Sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe, radno vrijeme odgojitelja u odgojnim skupinama organizirano je na bazi 27,5 sati tjedno neposrednog izvođenja odgojno-obrazovnog rada a preostali broj sati do 40-satnog radnog tjedna realiziran je prema opisu i naravi posla odgojno-obrazovnih radnika:

Tablica 1.10. Struktura 40-satne tjedne radne obveze odgojitelja

Poslovi	Tjedno zaduženje (sati)	Dnevno zaduženje (sati)
Neposredni rad	27,5	5,5
Ostali poslovi	10	2
Stanka	2,5	0,5
Ukupno	40	8

Opis poslova i zadaća odgojitelja sastoji se od neposrednog rada s djecom u odgojnoj skupini i ostalih pratećih poslova (planiranje i pripremanje okruženja za rad, praćenje i evaluacija rada, izrada didaktičkog materijala, stručno usavršavanje, timski rad, rad u interesnim grupama prema osobnim afinitetima, suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom).

Tablica 1.11. Godišnje zaduženje odgojitelja za pedagošku 2015./16.

Mjesec	Radnih dana	Radnih sati	Efektivni sati	Ostali poslovi	Stanka
Rujan	22	176	121	44	11
Listopad	21	168	115,5	42	10,5
Studeni	21	168	115,5	42	10,5
Prosinac	22	176	121	44	11
Siječanj	19	152	104,5	38	9,5
Veljača	21	168	115,5	42	10,5
Ožujak	22	176	121	44	11
Travanj	21	168	115,5	42	10,5
Svibanj	21	168	115,5	42	10,5
Lipanj	21	168	115,5	42	10,5
Srpanj	21	168	115,5	42	10,5
Kolovoz	21	168	115,5	42	10,5
Ukupno	253	2024	1391,5	506	126,5

Slijedom navedenog može se zaključiti da su postavljene zadaće na unapređenju ustrojstava rada u pedagoškoj 2015./2016. godini u velikoj mjeri i ostvarene. Vrtić se izgrađivao kao zajednica otvorena za timski rad i izgrađivanje partnerstva s roditeljima i širom zajednicom u cilju osiguranja pružanja kvalitetnih usluga Vrtića i otvorenosti za unapređivanje u svim aspektima rada (organizacijskim, ustrojstvenim, materijalnim, programskim, pedagoškim).

Posebice naglašavamo veliku pomoć i doprinos u podizanju kvalitete rada, koju nam je pružio Osnivač, MZOS, lokalna i šira zajednica i roditelji te nam pomagali u pružanje kvalitetnog odgoja i obrazovanja, skrbi o zdravlju, socijalnoj zaštiti i prehrani djece.

Tablica 1.12. Praćenje i dokumentiranje

Prikupljanje i analiza podataka: evidencije (radno vrijeme radnika, radno vrijeme odgojitelja, broj djece, dnevno prisustvo djece, broj djece u vrijeme dežurstva), radno vrijeme vrtića, organizacija rada-raspored radnika, ugovori o radu, dosje radnika, plan korištenja godišnjih odmora, odluke o korištenju godišnjih odmora, zamolbe, zapisnici (Upravno vijeće, skupovi radnika, radni sastanci, komisije), prijave za upis, ispisnice, potvrde, mišljenja, protokoli-aktivnosti djece izvan ustanove, statistička izvješća, obijesti za roditelje i radnike preko oglasnih ploča, upitnici i ankete za radnike i roditelje, Godišnji plan i program rada i druga dokumetacija.

Dinamika praćenja: tjedno, mjesečno, godišnje i prema potrebama

2. MATERIJALNI UVJETI

Djelatnost predškolskog odgoja Vrtić ostvaruje u dva objekta/dječja vrtića. Prostori dječjih vrtića namjenski su građeni za boravak djece rane i predškolske dobi i u znatnoj mjeri usklađeni s Državnim pedagoškim standardom odgoja i naobrazbe te omogućavaju kvalitetno organiziranje odgojno-obrazovnog rada.

Prostorni, tehnički i materijalni uvjeti rada u velikoj mjeri su usklađeni s potrebama djece te osim soba dnevnih boravaka i pripadajućih sanitarnih prostora, raspolažu dvoranom za tjelesni odgoj, otkrivenim i natkrivenim terasama, opremljenim dvorištima za igru, uređenim povrtnjacima i cvjetnjacima.

Oprema vrtića i namještaj su stari, ali još uvijek funkcionalni: obojeni su vedrim bojama, primjereni dječjoj dobi i potrebama. Tijekom godine, nastojali smo kreirati prostorno-materijalno okruženje koje omogućuje kvalitetno provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom, različite individualne i grupne aktivnosti, igru, slobodno kretanje i istraživanje, osamu, objedovanje i odmor (spavanje). Prostori su osmišljavani, prilagođavani razvojnim potrebama i aktuelnim interesima djece te dopunjavani didaktičkim sredstvima i materijalima koji pružaju mogućnost razvijanja novih interesa i sposobnosti te omogućuju igru, samoorganizirajuće aktivnosti djeteta/djece, slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora i partnera za igru.

Osim osnovne opreme (ormari, police, stolovi, stolice) sobe dnevnih boravaka opremljene su tematskim kutićima/centrima aktivnosti koji potiču na raznovrsne igre i aktivnosti (motoričke igre i aktivnosti, likovno izražavanje i stvaranje, istraživanje, građenje i prostorno oblikovanje, manipulativne aktivnosti, društvene igre, dramsko-obiteljske igre, početno čitanje i pisanje, senzomotoričke aktivnosti, igre svjetlosti i druge). U skladu s aktuelnim interesima djece formirani su povremeni centri aktivnosti za simboličke i stvararalačke igre „mali liječnik“, „frizerski centar“, centar kuhanja, „ knjižnica“, „muzej“, „kazalište“ i drugi centri u sobama dnevnih boravaka, međuprostorima (hodnicima) i otvorenim prostorima Vrtića.

Rad Vrtića financiran je sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju. Osim prihoda iz proračuna Osnivača, Vrtić je ostvarivao prihode od participacije roditelja u cijeni vrtića, sredstava za sufinanciranje programa javnih potreba iz Državnog proračuna RH (za odgojno-obrazovne programe rada s djecom pripadnicima nacionalnih manjina, sufinanciranje programa predškole i odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju), sufinanciranje programa predškole iz sredstava Osnivača, prihoda od najma dvorane za tjelesne aktivnosti u vrtiću „Radost“, sudjelovanjem Vrtića u projektima te donacija.

Sva sredstva korištena namjenski su korištena za poboljšanje materijalnih uvjeta rada s djecom.

S obzirom na finansijske okolnosti u kojima je Vrtić ostvarivao djelatnost predškolskog odgoja, tijekom pedagoške godine, realizirali smo dio zadaća na poboljšanju materijalnih uvjeta rada, postavljenih u Godišnjem planu i programu rada Vrtića: redovito održavanje namještaja i opreme u sobama dnevnih boravaka (popravci i zamjena dotrajalog namještaja), djelomično oličili oštećene zidove u nekoliko soba dnevnih boravaka i hodnika u vrtićima, obojili dio igrala u dvorištu vrtića i oličili dio vanjske ograde u vrtiću „Radost“, u suradnji s gradom oličena je ograda-prilaz vrtiću. Također, izvršena je zamjena i ugradnja novih komarnika za prozore i vrata u vrtićima, lakiranje parketa u tri sobe dnevnih boravaka u vrtiću „Radost“.

Tablica 2.1. Materijalni uvjeti (zadaće, sadržaji i aktivnost)-Realizacija

Zadaće, sadržaji, aktivnosti	Realizacija
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati pedagoško-estetsku poticajnu sredinu te zadovoljiti osnovna higijenska, ekološka i estetska mjerila 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postavljene zadaće i sadržaji na unapređivanju materijalne osnove rada (osiguravanje pedagoško poticajne sredine i zadovoljavanje osnovnih higijenskih, ekoloških i estetskih mjerila, većim dijelom su realizirani: redovito održavanje namještaja i opreme u sobama dnevnih boravaka (popravci i zamjena dotrajalog namještaja), ličenje parketa u sobama dnevnih boravaka u Dječjem vrtiću „Radost“, djelomično ličenje oštećenih zidova u sobama dnevnih boravaka i hodnika u vrtićima, bojenje namještaja u sobama dnevnih boravaka, zamjena oštećenih tobogana, izrada klupa za odmor i druženje djece na otvorenim prostorima, nabavka didaktičkog materijala i opreme za motoričke aktivnosti). ▪ U suradnji s Osnivačem izvršen je pregled sigurnosnih i estetskih uvjeta boravka djece u prostorima vrtića te snimljeno postojeće stanje koje je posljedica kako gradnje tako i starosti objekata: pukotine i vlaženje stropa i neophodno ličenje i saniranje trpezarije u vrtiću „Radost“ kao i uređenje glavnog ulaz i dvorane za tjelesni odgoj u vrtiću „Borovo“ te se očekuje izvršenje navedenih radova. ▪ Zahvaljujući donaciji OŠ Dragutina Tadijanovića, zamijenjena je dotrajala uredska oprema u centralnom vrtiću „Radost“ te dopunjene oprema za zajedničke prostore (zbornica za odgojitelje i prostor za odlaganje didaktičkog i potrošnog materijala) u vrtiću „Borovo“.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sigurnost djece u prostorima vrtića (ugradnja aparata/sustava za kontrolu ulaza u prostore vrtića, osigurati 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zbog nedostatnih finansijskih sredstava Vrtić nije realizirao planirani program preventivnih mjera sigurnosti u osiguravanju maksimalne zaštite i sigurnosti djeteta tijekom boravka u vrtiću (ugradnja sigurnosnog sustava kontrole

	<p>sigurnost izlaznih vrata soba dnevnih boravaka, popravak prozora)</p> <ul style="list-style-type: none"> ulaska i izlaska djece i odraslih osoba u vrtiće kao i osiguravanje sigurnosti izlaznih vrata iz soba dnevnih boravaka kao niti popravak i/ili zamjena dotrajalih prozora u hodnicima i sobama dnevnih boravaka).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sigurnost djece na vanjskim prostorima (zamjena dotrajale ograde, zamjena dotrajalih i neprimjerjenih igrala, opreme i namještaja) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U suradnji s Osnivačem dio dotrajalih igrala su uklonjena te su zamijenjena dva tobogana, dopunjeni su pješčanici za igre pjeskom, izvršene su popravke ograde/zida na prilazu Dječjeg vrtića „Radost“, ▪ Također, zamijenjena su dotrajala igrala (posebice tobogana u vrtićima, te dopunjeni pješčanici za igre pjeskom), izrađena su nova igrala koje omogućuju razne motoričke igre djeteta (provlačenje, vijugavo trčanje i druge aktivnosti za razvoj motoričkih vještina). Osim navedenih popravaka, važno je naglasiti potrebu nabavke novih igrala primjerenoj dječjoj dobi, s obzirom da je većina sprava dotrajala i neprimjerena za igru djece predškolske dobi.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urediti javne površine ispred DV „Borovo“ (estetski i ekološki aspekti)-Provedba projekta „Da-za ekološki osviještene ljudi“; izvršiti nabavku sadnica osigurati dovoljno sjenovitih prostora u vrtiću „Radost“ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanjem u natječaju „Naš doprinos zajednici - Zaklade za razvoj lokalne zajednice Slagalica, osigurali smo dodatnih 13.000,00 kn za provedbu projekta „DA-za ekološki osviještene ljudi“ te uredili javnu površine ispred vrtića „Borovo“. Autori ovog projekta bili su odgojiteljice Sanja Božić, Vedrana Tepavac i ravnateljica Jarmila Karlaš, ▪ Provedbom projekta ostvareni su slijedeći ciljevi: razvijena je svijesti o važnosti očuvanja i njegovanja prirodnih resursa; postignuti ciljevi: humaniziran okoliš (eksterijer vrtića) kao mesta zajedničkog druženja svih generacija mještana, uređeni ekološki i estetski okoliš koji je poticajan za relaksaciju mještana, razvijana je svijest o povezanosti i međusobnoj uvjetovanosti čovjeka i prirode, doprinos relaksaciji i psihičkom zdravlju djece i mlađih, poticana je kreativnosti i samoostvarenje ostalih građana u planiranju i izgrađivanju kvalitetnijeg uvjeta života, promicanje značaja održivog razvoja, razvijanje svijesti o važnosti očuvanja i njegovanja prirodnih resursa. Projekt je realiziran u periodu rujan-prosinac 2015. godine, ▪ Temeljem raspisanog natječaja Proni-Volonterski centar

	<p>Vukovar, Vrtić je u suradnji s roditeljima djece sudjelovao u javnom pozivu za provedbu volonterske akcije „Oživljavanje dvorišta Dječjeg vrtića Vukovar II- područni odjel „Borovo“,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Volonterska akcija održana je u periodu travanj-svibanj 2016. godine. Projektni prijedlog izradila je roditelj Mirjana Mišanović u suradnji s ravnateljicom Vrtića, roditeljima i odgojiteljicama koji su ujedno bili i sudionici volonterske akcije. Za provedbu akcije ostvarena su dodatna sredstva u iznosu 2.500, 00 kn koja su utrošena za oslikavanje zidova slikama imenima odgojnih skupina, održavanje cvjetnjaka, izradom i bojenjem klupa, kako bi djeca imala ugodno mjesto za odmor (poštovanje potreba djeteta za osamom i odmorom u prirodnom okruženju, vršnjačku suradnju, zajedničke aktivnosti i drugo), ▪ Također, u okviru volonterske akcije s djecom su provedene dvije edukativno-kreativne radionice u prirodi, odnosno u dvorištu vrtića kroz koje su djeca obogaćivala svoja znanja, razmjenjivala iskustva u radu s prirodnim materijalima te poticana na razmišljanje i ponašanje u skladu s pravilima mogućnosti ponovne uporabe već upotrebljivanih predmeta i materijala, popravaka i prepravaka nefunkcionalnih elemenata, reciklaže otpada te poštovanja svakog prirodnog materijala, ▪ U vrtiću „Radost“ u suradnji s roditeljima također je održana volonterska akcija u cilju uređenja dvorišta vrtića (popravak dotrajalih igrala, bojenje igrala, održavanje zelenih površina, ▪ Slijedom navedenih realiziranih akcija Dječji vrtić Vukovar II, dobitnik je nagrade za najbolju ustanovu/instituciju za provedbu volonterskih akcija za 2015. godinu koju dodjeljuje PRONI Centar za socijalno podučavanje kroz program Volonterskog centra Vukovar, kojeg provodi s partnerima i organizacijama, financiranog sredstvima Ministarstva socijalne politike i mladih.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrtić je tijekom godine doniran opremom i sredstvima za poboljšanje rada: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Donacija OŠ Dragutina Tadijanovića (uredska oprema, sagovi, stolovi za djecu), ▪ Donacija Erste&Steiermärhe Bank d.d.: računala za rad s djecom, ▪ Grad Zagreb: donacija biciklića za djecu, poklon povodom pravoslavnog Uskrsa,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donacije dm drogerie markt Hrvatska: kreme za zaštitu djece od štetnog utjecaja sunčevih zraka i „Klokoš šaren zabavnik“, edukativni materijal za crtanje, razmišljanje i brojanje, vježbe za poticanje kreativnosti, ▪ Donacija Međunarodnog udruženja policajaca (IPA), Hrvatska sekcija, brošura „Bojanka za prometni odgoj djece“ (savjeti za djecu sudionike u prometu), ▪ Kao i proteklih godina djeca vrtića dobila su vrijedne donacije i od Srpske pravoslavne crkve u vidu darova za djecu i didaktičkog materijala, prigodom pravoslavnih vjerskih praznika (Sv. Nikola, Božić, Sv. Sava).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pratiti interes djece te kreirati okruženje za igru, istraživanje i razvoj te osiguravanje dovoljno materijala za kvalitetan rad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sredstvima MZOS za sufinanciranje javnih potreba, znatno je poboljšana kvaliteta odgojno-obrazovnog rada s djecom nabavkom didaktičkog materijala koji zadovoljavaju potrebe i interes djece: voden kuglodrom, osjetilni zid (konkavna i konveksna ogledala, ploča s taktilnim kamenčićima, spiralom, ploča s vrtuljcima, čarobne sjene: led reflektori), guralice, bicikl guralica, romobil, tricikl, paravan s rupama za gađenje, vrtuljak za balansiranje, švedski sanduk, razne vrste lopti, tanjuri za balansiranje s hvataljkama, kutije s brojevima i slovima kao i raznolikost potrošnog materijala: različite vrste papira, crtaći blokovi, krede, škarice, različite vrste boja za crtanje i slikanje i drugo, ▪ Također, obnovljen je knjižni fond novim naslovima za stručno usavršavanje odgojitelja i rad s djecom na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i čiriličnom pismu: Činimo dobro zajedno, Djeca- odgoj i obrazovanje- održivi razvoj, Inteligencija mog djeteta, Metodika predškolskog odgoja, Obiteljska pedagogija i odgovorno roditeljstvo, Predškolska pedagogija, Suvremeno vođenje u odgoju i obrazovanju, Slikovnica i dijete (Kritička i metodička bilježnica), Pripovijetka o rosi, srcu i snovima, Nećko, Moja velika škola slikanja, Velika knjiga vrtlarstva, Šta bi bilo kad .., Zašto volim ići na spavanje, Pravi prijatelji i drugo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostvarivanje suradnje s društvenom zajednicom s ciljem društvenog ulaganja u podizanju kvalitete učenja i življena djece u vrtiću (promoviranje značaja ranog i predškolskog odgoja, dopisi) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje u projektima „Korak prema inkluziji“, „Škole za Afriku“ i međunarodnim projektima PRECEDE (Partnerstvo za prihvaćanje i suradnju kroz predškolski odgoj i obrazovanje u Europi), „Say Hello to the World“ i Danube – Networkers for Europe (Tastes of Danube. Bread. Herbs-Let's taste it), sudjelovanje na natječaju Zaklade za razvoj lokalne zajednice Slagalica-Naš doprinos zajednici te natječaju Proni –Volonterski centar za dodjelu jednokratnih finansijskih sredstava ustanovana i udrugama s područja Grada

	<p>Vukovara,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje na manifestacijama na razini grada, užeg i šireg okruženje (manifestacija Brankovi dani, Kolonija dječjeg prijateljstva u Somboru, Obilježavanje Dana Grada Vukovara kroz programe „S gradonačelnikom u vrtiću na sokiću“, i „Jesmo mali al“ smo važni“, Cvjetni korzo, Maškare, sudjelovanje na manifestaciji „Mjesec sporta Grada Vukovara“ u organizaciji OŠ Dragutina Tadijanovića i Ekonomski škole Vukovar, sudjelovanje na sportsko-rekreativnoj humanitarnoj akciji „Vukovarski cross-Hrvatskoj na ponos“ u organizaciji Lions kluba Vukovar, sudjelovanja na međunarodnoj konferenciji Danube –Networkers for Europe (Tastes of Danube. Bread. Herbs-Let's taste it), kroz prezentaciju značaja ranog i predškolskog odgoja u očuvanju kulturne tradicije, sudjelovanje u brojnim natjecanjima likovnih radova i drugo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sredstva za tekuće i investiciono održavanje Vrtića, uređaja i aparata te nabavka neophodne opreme za rad po pojedinim skupinama poslova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Također su osigurana sredstva za tekuće i investiciono održavanje Vrtića, uređaja i aparata te su izvedeni manji radovi u svezi održavanja sigurnosti postrojenja, aparata i uređaja i opreme (popravci usisivača, kosilice za travu, strojeva za rad u centralnoj kuhinji), nabavka neophodnih alata za potrebe rada na održavanju opreme, vanjskih prostora i drugo), ▪ Izvršena je nabavka i instalacija aplikacije programski paket „tajništvo“ u cilju uvođenja elektronskog vođenja uredskog poslovanja (urudžbiranje, vođenje evidencije o radnicima i radnom vremenu, putni nalozi, arhiviranje), ▪ Isto tako, izvršeni su kontrolni pregledi dimovodnih kanala, vanjskih i unutarnjih hidranata i panik rasvjete te ispravnost vatrogasnih aparata.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osiguravanje sredstava za trajno provođenje mjera sigurnosti djece i odraslih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijekom godine osigurana su sredstva za nabavku i uporabu netoksičnih i atestiranih materijala namijenjenih djeci, redovitu dezinfekciju igračaka, pripremljen i dostupan pribor prve pomoći za dijete, te osigurana zaštita od električnih instalacija i oštirih rubova.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sredstva za provedu mјera prema Zakonu o zaštiti na radu i Zaštiti od požara (mjere zaštite od požara, te osposobljavanje radnika iz zaštite na radu) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osim edukacije tri odgojiteljice za evakuaciju i spašavanje (prema Zakonu o zašti na radu Republike Hrvatske (NN, 71/14,118/14) te dvije radnice za stjecanje osnovnih znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica (prema Pravilniku o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica (NN, 23/94), Vrtić je

	također dvije odgojiteljice uputio na osposobljavanje za pružanje prve pomoći radnicima na radu (temeljem Zakona o zaštiti na radu ((NN, 71/14,118/14 i 154/14).
--	--

Nabavka didaktičkog i potrošnog materijala za rad s djecom vršena je na temelju pregleda iskazanih potreba za realiziranje odgojno-obrazovnog rada na prijedlog odgojiteljica, a pri realizaciji dogovarani su prioriteti nabavke u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima.

Zbog nedostatnih financijskih sredstava Vrtić nije uspio realizirati sve planirane zadaće na osiguravanju sigurnosti djece u prostorima vrtića odnosno ugradnju aparata/sustava za kontrolu ulaza u prostore objekte vrtića, osigurati sigurnost izlaznih vrata iz svih soba dnevnih boravaka u dvorišta vrtića, popravak prozora u vrtiću „Radost“ te rasvjetnih tijela (panik rasvjete).

I nadalje ostaje rješavanje problema uređenja vanjskih prostora oba vrtića posebice poravnavanja zemljanih i betonskih površina i staza, popravak i zamjena/nabavka novih igrala (penjalica, klackalica, ljlulački), koja su većim dijelom dotrajala i neprimjerena djeci rane i predškolske dobi.

U cilju sigurnosti provedbe aktivnosti na otvorenim prostorima neophodna je nabavka antistresnih podloge za oblaganje dijelova dvorišta kako bi se smanjio rizik od ozljeda za vrijeme igre na otvorenom. S tim u svezi neophodno je ustrojiti provođenje redovitih i periodičnih pregleda te izvršiti analizu igrališta i usklađenost prema Hrvatskim i Europskim standardima.

Tablica 2.2.- Praćenje i dokumentiranje

Prikupljanje i analiza podataka: Plan javne nabave, trebovanja, dokumentacija financijskog poslovanja, ponude, narudžbenice, ugovori, izdatnice, uplatnice, evidencije (potreba vrtića, potreba didaktičkog i potrošnog materijala, uočene neispravnosti i otklanjanje istih, naplate potraživanja od roditelja), zapisnici (Upravno vijeće, odgojiteljsko vijeće, redovitim i vanrednim pregledima ispravnosti vodovodnih, plinovodnih, dimovodnih kanala, primopredaje, komisije), izvješća i druga dokumentacija.

Dinamika praćenja: dnevno, tjedno, mjesечно, godišnje i prema potrebama
--

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Osim postavljenih zadaća na unapređivanju ustrojstva rada Vrtića i prostornog i materijalnog okruženja, posebna pažnja bila je usmjerena za programe očuvanja i unapređivanje zdravlja djece i zaposlenika.

U cilju ostvarivanja optimalnih uvjeta za cjelokupan razvoj djeteta, a s tim u svezi i za tjelesni razvoj i očuvanje zdravlja provođene su mjere sigurnosti i zaštite: fizičke mjere zaštite (sigurnost okruženja u kojem borave djeca), mjere za očuvanje i unapređivanje djetetova zdravlja, psihosocijalne mjere zaštite (sigurnost ozračja u cilju omogućavanja osjećaja prihvaćenosti i voljenosti), provedba raznovrsnih aktivnosti samozaštite i samoočuvanja djeteta.

Redovito se skrbilo o higijena unutarnjeg i vanjskog prostora kao osnovnog preduvjeta sigurnijeg, ugodnijeg i kvalitetnijeg boravka djece. Provodili smo redovito čišćenje i provjetravanja prostora, higijenske mjere dezinfekcije opreme i didaktičkog materijala te mjere dezinsekcije i deratizacije. Dosljedno smo primjenivali propisa HACCP sustava za ispravno postupanje s hranom, uvjetima prerađe i pripreme hrane i zbrinjavanju otpada.

Skrb za tjelesni rast i zdravlje djece provodili smo sukladno postavljenim zadaćama i sadržajima rada u Godišnjem planu i programu rada za 2015./2016. godinu i Kurikulumu vrtića, a posebice na stvaranje uvjeta za multidimenzionalan, interaktivan, dinamičan i kontekstualni proces, kojim se ostvaruje dobrobit za cijelovit razvoj djeteta, a s tim u svezi ostvarivanje osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti za dijete (razvoj motoričkih vještina, usvajanja higijenskih, prehrambenih i navika kretanja kao preduvjeta zdravlja te poticanje razvoja subjektivnog osjećaja (biti zdravo, zadovoljno dijete koje se osjeća dobro u okruženju u kojem živi i odrasta). Postavljene zadaće i sadržaji u potpunosti su realizirani na razinama djeteta, odgojitelja i drugih radnika, roditelja i vanjskih/zdravstvenih institucija i suradnika:

Tablica 3.1. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece

Razine provedbe	Zadaće, sadržaji i aktivnosti
Dijete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provedba mjera na očuvanje zdravlja i unapređivanje zdravstvene zaštite djeteta, ▪ Polazište provedenih sadržaja rada na zdravstvenom odgoju s djecom rane i predškolske dobi primarno su, zadovoljenje zdravstvenih potreba, ▪ Sadržaji i aktivnosti rada s djecom provođeni su u svakodnevno radu s djecom, temeljem zdravstvenih potreba djeteta (prehrana, izmjena aktivnosti i odmora, spavanje,

	<p>osamostaljivanje djece -higijenske navike, tjelesne aktivnosti, razvijanje zdravih stilova života, igre i aktivnosti na zraku),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prikupljanje i vođenje zdravstvene dokumentacije o djetetu (evidencija: pobola, procijepljenosti i epidemioloških indikacija, ozljeda, antropometrijska mjerena), ▪ Odgojno-zdravstvene aktivnosti (Moje tijelo, Pravilna prehrana, Čuvamo svoje zdravlje, Piramida prehrane, Mini bonton, stvaralačke igre, životno-praktične i radne i druge aktivnosti), ▪ Aktivnosti za učenje pravilnih postupaka za samozaštitu i samo-očuvanje djeteta (razgovori, praktične aktivnosti, didaktički materijal, slike, literatura za djecu, posjete zdravstvenim ustanovama,,) ▪ Dopunjen je sanitarni materijal za pružanje prve pomoći.
Odgojitelji i drugi radnici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventivno djelovanje na osiguranju higijenskih i zdravstvenih uvjeta: provedba higijene površine i prostora, pozitivno socio-emocionalno ozračje, ▪ Upoznavanje o zdravstvenom statusu i potrebama djece,pravovremeno zadovoljavanje primarnih potreba djeteta (glad, žeđ,odmor, kretanje, prozračivanje i drugo), ▪ Redovita dezinfekcija igračaka i opreme, ▪ Provedba redovitih sanitarnih pregleda radnika, ▪ Osposobljavanje dvije odgojiteljice za pružanje prve pomoći radnicima na radu (temeljem Zakona o zaštiti na radu ((NN, 71/14,118/14 i 154/14), ▪ Osposobljavanje za provedbu pravilnih postupaka u potencijalno opasnim situacijama, osposobljavanje za rad na siguran način.
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje roditelja o zajedničkim zadaćama na očuvanju zdravlja djeteta,prikupljanje podataka o zdravstvenom statusu djeteta, te prikupljanje podataka o bolestima i izostancima, ▪ Upoznavanje roditelja s mjerama i potrebama pri provedbi kulturno-higijenskih navika, ▪ Edukacija roditelja sa svrhom očuvanja i unapređivanja života i zdravlja djeteta (očuvanje i zaštita zdravlja, pravilna prehrana,

	zanemarivanje i zlostavljanje, prevencija nasilnog ponašanja).
Vanjske institucije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravstvene ustanove: neposredna pomoć u situacijama povreda, pobola, provedba odgojno-zdravstvenih aktivnosti , ▪ Uzorkovanje i mikrobiološko i fizikalno-kemijsko ispitivanje vode, HACCP sustav za ispravno postupanje s hranom, ▪ Redovita i po potrebi dezinsekcija i deratizacija.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece realizirani su različitim oblicima i sadržajima rada s djecom i roditeljima u cilju unapređivanja psihofizičkog rasta, razvoja i preventivnog djelovanja za smanjenje povreda i pobola:

Tablica 3.2. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj

Oblici rada	Sadržaji rada
Snimanja početnog stanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inicijalni intervju stručnog radnika s roditeljem prilikom upisa djeteta u jaslice/vrtić (priključivanje relevantnih podataka o razvoju djeteta u obitelji: uvjeti života, stambene prilike, razvojna linija djeteta, traumatski događaji, prehrana, socijalna iskustva, razvojni problemi i drugo), u cilju kreiranja programa rada s djetetom za ostvarivanje osobne, emocionalne, tjelesne, obrazovne i socijalne dobrobiti djeteta, ▪ Postupni prijam, te praćenje perioda prilagodbe djeteta, usklađivanje međusobno partnersko djelovanje vrtić-obitelj, razvijanje osjećaja prihvatanja i pripadnosti.
Njega i skrb za tjelesni razvoj djeteta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praćenje psihofizičkog razvoja i zdravstvenog stanja djeteta-razmjena informacija na razinama odgojitelj-roditelj, odgojitelj-odgojitelj, ▪ Skrb o dnevnom ritmu djeteta (vrijeme igre i aktivnosti, uključenost djeteta u aktivnosti, odmor, prehrana), ▪ Izmjena dnevnih aktivnosti i prilagođavanje dnevnog ritma uvažavajući aktualne potrebe djeteta (prehrana, odmor, planiranje rasporeda aktivnosti), ▪ Osiguravanje uvjeta za pravovremeno zadovoljavanja potreba djeteta u odnosu na hranu, san, fiziološke potrebe, boravak na zraku, ▪ Usvajanje higijenskih, prehrabnenih i navika kretanja kao preduvjeta zdravlja (kroz razgovore, demonstraciju postupaka održavanja higijene tijela, prostora i okoliša), ▪ Vođenje zdravstvene evidencije: evidencija antropometrijskih mjerjenja, pobola i povreda, vlastita dokumentacija).

Organizacija boravka na zraku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svakodnevni boravak na zraku (igre i aktivnosti na otvorenim prostorima u cilju poticanja razvoja motoričkih sposobnosti, spretnosti i cjelovitog razvoja, ▪ Organiziranje igara i aktivnosti na otvorenim prostorima (dvorišta, igrališta, parkovi, šume, zatvoreni bazeni, odlasci u prirodu).
Rad s djecom s posebnim potrebama	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifikacija djece s posebnim zdravstvenim i razvojnim potrebama (na temelju medicinske dokumentacije ili mišljenja iz specijalizirane ustanove i na temelju zapažanja odgojnih radnika), ▪ Opservacija, praćenja djeteta s razvojnim potrebama i dokumentiranje rada, ▪ Identifikacija, evidencija i upućivanje na dijagnosticiranje i tretman u odgovarajuće ustanove (ovisno o konkretnim potrebama djeteta), ▪ Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada prema konkretnim potrebama djeteta, ▪ Za rad s djetetom s teškoćama u razvoju, u periodu listopad 2015.-lipanj 2016. godine, osigurana pomoć asistenta za pružanje pomoći prema individualnim potrebama djeteta te olakšavanje socijalizacije, integracije, jačanja osobnosti djeteta i drugih dobrobiti.
Odgojno-zdravstveni programi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sadržaj i aktivnosti zdravstvenog odgoja proizlaze iz djetetovih zdravstvenih potreba, pružanja osnovnih informacija o zdravlju i njegovom značaju te podržavanje formiranja navika razvijanja vještina koje su neophodne za zdravo ponašanje, ▪ Sastavni dio svakodnevnog rada su osamostaljivanje djeteta u aktivnostima očuvanja zdravlja (higijena ruku, zubi, tijela, pravilni postupci pri kašljivanju, brisanju nosa), razvijanju kulturnih i socijalnih navika, stjecanje zdravih navika (zdrava hrana, dovoljan unos tekućine, kretanje, odmor), ▪ Tijekom godine provedeni su zdravstveno odgojni sadržaji na različite teme: Moje tijelo: dijelovi tijela, unutarnji organi, osjetila, slikovnice: Zub zubić, Zubić vila, ljekoviti napici, zdrava hrana, med, opasnosti u kući i na ulici, posjete i stvaralačke igre: liječnika, oftamologa, stomatologa, ljekarna, aktivnosti za prepoznavanje i razumijevanje emocija..., ▪ Organizirane su specifičnih aktivnosti s kretanjem: vožnja bicikla, tricikla, plivanje, ▪ Sudjelovanje u različitim tjelesnim aktivnostima i sportskim

	manifestacijama (Hrvatski olimpijski dan, Olimpijski festival dječjih vrtića, Mala olimpijada, Mjesec sporta,Vukovarski cross-Hrvatskoj na ponos).
Prehrana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prehrana-planirana prema normativima prehrane djece; uključuje zajutratk, doručak, ručak i užinu, ■ Jelovnici su planirani tjedno i aktualizirani s obzirom na dob djece, godišnja doba, običaje i tradiciju, a za djecu s posebnim prehrambenim potrebama (alergije) osiguravana je adekvatna prehrana, ■ U vrijeme podjele i konzumiranja hrane skrbilo se o provođenju higijene kod djece i odraslih, ■ Kod pothranjene i gojazne djece,u suradnji s roditeljima, poduzimane su odgovarajuće mjere, ■ Provedeno je praćenje i kontrola kvalitete namirnica, te nadzor sanitарне i higijensko-epidemijske službe, ■ Vrtić je u potpunosti primjenjivao odrednice HACCP sustava: uspostavljanje i provođenje redovite kontrole higijenskih uvjeta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane.
Sigurnost i zaštita	<ul style="list-style-type: none"> ■ Organiziranje sustava prevencije i zaštite djeteta (Sigurnosno-zaštitni i preventivni program), ■ Zdravstvena sigurnost, sigurnost djece na izletima i aktivnostima izvan Vrtića, ■ Raznovrsne igre i aktivnosti na temu sigurnosti i zaštite, ■ Primjena HACCP sustava za ispravno postupanje s hranom, osiguravanje osnovnih uvjeta prerade i pripreme hrane, održavanje opreme i zbrinjavanje otpada, ■ Suradnja s policijom: sigurnost u prometu i opasnosti uporabe eksplozivnih naprava (petarde, baklje, prskalice i drugo), ■ U suradnji s DUSZ-om provođenje aktivnosti o opasnostima u okruženju i pravilnim postupcima (požari, oštiri predmeti, odnosi s neznancima, prirodne katastrofe i druge aktivnosti), ■ Sigurnost djece pri korištenju računala i drugih medija, ■ Provedba CAP programa s djecom: prevencija zlostavljanja i nasilnog ponašanja djeteta.

U cilju unapređivanja zdravlja, osim svakodnevnih tjelesnih aktivnosti i boravka na zraku, u Vrtiću su provođeni i povremeni rekreativski programi:

Tablica 3.4. Zdravstveno-rekreativski programi

Program	Sadržaj/Sudionici/Prostor/Vrijeme	Suradnja
Hrvatski olimpijski dan	<ul style="list-style-type: none"> ■ Edukativne aktivnosti i natjecateljske igre (vožnja bicikloma, tricikloma, trčanja, skakanja, poligoni, varijante igara s različitim sredstvima i rekvizitima), ■ Prostor: dvorane i dvorišta vrtića, ■ Sudionici: djeca vrtičkih skupina, ■ Vrijeme: 10. rujna 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Djeca, ■ Odgojitelji, ■ Roditelji.
Plivački program „Vodení vrtić 1“	<ul style="list-style-type: none"> ■ Program za razvijanje djetetove sigurnosti u vodi, ■ Cilj: kretanje u vodi samostalno i s pomagalima, samostalno održavanje na vodi, usvajanje tehnika skoka na noge i na glavu i savladavanje tehnika plutanja na vodi, ■ Pomagala: loptice, obruči, valjci, daske i narukvice za plivanje, predmeti za izranjanje, ■ Sudionici: djeca dobi 5-7 godina, ■ Dinamika izvođenja: 5x2 sata, ■ Prostor: Vinkovačko dvoransko plivalište „Lenije“, ■ Vrijeme real.: listopad-prosinac 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vinkovački plivački klub, Periska d.o.o., ■ Roditelji djece, ■ Provoditelji programa: treneri i diplomirani kineziolozi, ■ Prethodna suglasnost roditelja za Projekt „Vodení vrtić 1“, ■ Dodjela diploma po završetku programa.
15. Olimpijski festival Dječijih vrtića Grada Vukovara	<ul style="list-style-type: none"> ■ Cilj programa: promicanje olimpizma, odgajanje djece putem sporta i poticanje harmoničnog razvoja, intelektualnih, psihofizičkih i fizičkih vještina, ■ Sudionici: djeca vrtičkih skupina, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zajednica športskih udruga grada Vukovar, ■ Potpora manifestacije. Grad Vukovar te HOO, roditelji, ■ Rezultati - ekipni plasman: DV „Radost“ - I.mjesto,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme realizacije: svibanj, 2016. ▪ Prostor: Sportska dvorana „Borovo“ 	<ul style="list-style-type: none"> DV „Borovo“ - II. mjesto, ▪ Završetak manifestacije: dodjela diploma, pehar, medalja, i darova za djecu.
<p style="text-align: center;">Mala olimpijada Dječijih vrtića VSŽ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ciljevi: dodatna stimulacija djece za bavljenje sportskim aktivnostima te razviju sportski duh i promiču olimpijske vrijednosti, ▪ Sudionici: djeca vrtičkih skupina, ▪ Vrijeme realizacije: svibanj, 2016. ▪ Prostor: Nogometno igralište u Trpinji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizator: Županijsko vijeće srpske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije, ▪ Discipline: trčanje na 50 m, štafeta 4x25 m, skok udalj, igra graničari, ▪ Sudionici: djeca iz vrtića Vukovar II, Zlatokosa, Liliput-Trpinja, predškolske grupe pri OŠ Markušica i Negoslavci, ▪ Dodjela: diplome i zahvalnice
<p style="text-align: center;">Rekreacijsko jahanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekreacijsko jahanje ▪ Sudionici: djeca vrtičkih skupina, ▪ Vrijeme realizacije: listopad 2015., lipanj 2016., ▪ Prostor: Obiteljski posjed „Dunavski raj“. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacija: Grad Vukovar, Vrtić, ▪ Sadržaji: rekreacijsko jahanje, Konjička priča, igre, aktivnosti na zraku.

Djeca dobi od 4 do 7 godina boravila su na poludnevnim izletima u Eko-etno centru Adica i Arheološkom nalazištu Vučedol. Djeca vrtičkih grupa posjetila su zdravstvene ustanove (stomatološku ambulatu, ambulatu liječnika opće prakse, ljekarnu). Za djecu vrtičkih skupina organizirane su aktivnosti o prevenciji karijesa i higijene zuba, kroz posjete stomatološkoj ambulanti i edukativne radionice s djecom. Aktivnosti na prevenciji karijesa realizirale su dr.dent.med. Tatjana Hardi. Navedene posjete i aktivnosti doprinosile su proširivanju znanja o važnosti brige o zdravlju i razvijanju zdravstvenih navika i bogaćenju znanja o ljudima različitih zanimanja koji brinu o zdravlju.

Također, provedena su predavanja o zdravlju za roditelje pojedinih odgojnih skupina. Teme predavanja obuhvaćale su sadržaje na očuvanje i unapređivanje zdravlja djece: Zarazne bolesti kod djece rane i predškolske dobi. Predavanje je održala dr. Nataša Šarčević. Osim neposredne

zdravstvena edukacija roditelja prisustvovanjem predavanjima na roditeljskim sastancima, provedena su i neposredni oblici informiranja roditelja preko informativno-edukativnih članaka i brošura u kutićma za roditelje (stručni članci, brošure, letci).

U cilju jačanja roditeljskih kompetencija, odgojiteljice su u radu s roditeljima upućivale na pravilno provođenje higijene djeteta, oblačenje djeteta adekvatnom odjećom i obućom primjerenim vanjskim vremenskim prilikama te važnosti osamostaljivanja djeteta u razvijanju higijenskih navika, svlačenja i oblačenja, samoposluživanja te razvijanja navika zdravog načina života: održavanje higijene, važnost tjelesnih aktivnosti, šetnje, zdrave prehrane, provedbi prevencijskih pregleda zdravlja zubi djeteta, prevenciji oštećenja donjih ekstremiteta kroz screening testove i drugo.

Informiranje roditelja o važnosti očuvanja zdravlja, realizirano je i posrednim izlaganjem brošura i letaka zdravstvenih ustanova, stručnih članaka, informiranju o protokolu postupanja za zaštitu od vrućine, Ministarstva zdravlja i MZOS RH.

Organizaciju odgojno-obrazovnog rada postavljena je fleksibilno: ovisno o potrebama i psihofizičkim karakteristikama djeteta te izmjenama dinamičnih i statičnih aktivnosti. Osnovac pedagoškog rada bila je unutarnja motivacija djeteta, odnosno unutarnje snage djeteta u zadovoljavanju svojih potreba, a uloga vrtića određena je kao optimalna sredina u poticanju ispoljavanju tih snaga. U cilju razvijanja unutarnje motivacije za učenje u odgojno-obrazovnom radu djeca su imala pravo odlučivanja o tome čime će se baviti (što će učiti), gdje, kako i koliko, kojom brzinom, s kime i uz čiju pomoć, kao i pravo znati što uče, koje bi uključivalo i pravo da odbiju aktivnosti ako u njima ne vide smisao.

Program prevencije zdravstvene zaštite provođen je svakodnevno održavanjem higijene i dezinfekcije u svim prostorima vrtića (sobe dnevnih boravaka, sanitarnih čvorova, higijene blagovaone, dvorane za tjelesni odgoj, igrališta i dvorišta).

Tablica 3.3. Praćenje i dokumentiranje

Prikupljanje i analiza podataka: evidencije: neispravnosti opreme, aparata, uređaja, didaktičkog materijala, igrala i provedenih mjera na otklanjanju nepravilnosti, evidencije i izvješća o sanitarnom i higijensko-epidemiološkom nadzoru, izvješća o mikrobiološkoj ispravnosti hrane i vode, zapisnici o provedenim mjerama dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, zdravstvena dokumentacija djeteta (liječničke potvrde, procijepljenost), evidencija pobola i povreda djeteta, evidencija povreda na radu, obrasci antropometrijskog mjerjenja, evidencije o aktivnostima djece izvan vrtića (protokoli postupanja), evidencija djece s posebnim zdravstvenim i razvojnim potrebama, rješenja i nalazi zdravstvenih ustanova i nadležnih komisija, individualizirani programi, dosje djeteta, portfolio djeteta, pedagoška dokumentacija odgojitelja, ček liste za samoprojenu rada odgojitelja na provedbi aktivnosti zdravstvenog odgoja i druga dokumentacija.

Dinamika praćenja: dnevno, tjedno, mjesečno, godišnje i po potrebi

4. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD

Osnovni ciljevi unapređivanje odgojno-obrazovnog rada temeljeni su na obrazovnoj politici koja promiče cjelovit razvoj djeteta, čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne i prirodne baštine te vrijednosti koje omogućavaju napredak i održivi razvoj:

Tablica 4.1.Vrijednosti

Vrijednosti	Ciljevi
Znanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje znanja u kojem se oslanja se na svoje urođene potencijale istraživanja, otkrivanja, stjecanja kompetencija „učenje činjenjem“ i učenje učenja“.
Humanizam i tolerancija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prihvatanja i poštovanja živog bića te ostvarivanje pravednosti kao životnog načela; poštovanje i prihvatanje različitosti djece, ▪ Poticanje razvoja osjetljivosti za druge (djecu, vršnjake, obitelj, druge ljudi) i cijelokupno životno okruženje.
Identitet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgrađivanja osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta, ▪ Poticanja razvoja samopoštovanja, pozitivne slike o sebi i izgrađivanje osjećaja sigurnosti u socijalnom okruženju.
Odgovornost	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promicanju proaktivnog i konstruktivnog sudjelovanja u životu zajednice, ▪ Poticanju odgovornog ponašanja: savjestan odnos između slobode izbora (aktivnosti, sadržaja, partnera za igru, prostora, načina oblikovanja aktivnosti) i odgovornosti (samoprocjena vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja, komunikacije s drugima...).
Autonomija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promicanja odgojno-obrazovnog procesa koji je usmjeren razvoju samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja, ▪ Poticanja na donošenje odluka, ostvarenje prava vršenje izbora te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja (demokratske procedure: iznošenje mišljenja, dogovaranje, pregovaranje, zajedničko donošenje odluka).
Kreativnost	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prepoznavanja, iniciranja i oblikovanja kreativnih aktivnosti, originalnih pristupa rješavanja problema, razvoj mišljenja (divergentnog) u svim vrstama aktivnosti.

Osnovni ciljevi na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada usmjereni na pružanje podrške cjelovitom psihofizičkom razvoju djeteta, poštivanju dječjih prava u svim aspektima (preživljavanja, razvojna prava, zaštitna prava, prava sudjelovanja) te poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na hrvatskom jeziku, stranim jezicima, kulturna svijest i izražavanje, matematičke, socijalne i građanske kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju, inicijativnost i poduzetnost) provedeni su sukladno postavljenim ciljevima, kroz brojne aktivnosti u suradnji djece, roditelja i društvene sredine.

Osnovna polazišta u pedagoškom radu bila su usmjerena na kreiranje veselog i zdravog okruženja, osiguravanje zdrave, sigurne, poticajne sredine te zadovoljavanje potreba, interesa i sposobnosti djeteta.

Sadržaji i aktivnosti s djecom provedeni su na temeljnoj strukturi Kurikuluma vrtića koji je podijeljen na potpodručja u kojima su djeca izgrađivala bogatiju i pregledniju sliku te stjecala znanja, vještine i kompetencije:

Tablica 4.2. Temeljna struktura Kurikuluma

Područja	Ciljevi i zadaće
JA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje slike o sebi (fizičko, socijalno i psihološko „ja“)
JA I DRUGI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dijete stječe znanja, iskustva i kompetencije o osobinama ljudi, ljudskim aktivnostima i odnosima (obitelj, druga djeca, vrtić i šira društvena zajednica)
SVIJET OKO MENE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje znanja i iskustva o prirodnim predmetima i materijalima te proizvodima ljudi (materijalna i duhovna dobra, prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj)

U svakom potpodručju određivani su sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvarivani se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

U kontekstu ostvarivanja ovih ciljeva odgojitelji su kreirali poticajno okruženja kroz ponudu različitih aktivnosti i materijala za igru i rad zasnovanih na zanimljivostima, iznenađenjima, neočekivanostima, neobičnosti, čuđenju, zadivljenosti, ushićenosti te razvijali unutrašnju motivaciju, interes i radoznalost djeteta za bavljenje različitim vrstama aktivnosti prema

vlastitom izboru. Pomoću ovako nemetljivog poticanja na vlastite izbore igara i aktivnosti, djeca su razvijala svoje socio-emocionalne i kognitivne snaga te težila ostvarivanju svojih ciljeva i to na najvišoj razini svojih sposobnosti. Pri tome su razvijala i niz dragocjenih osobina ličnosti kao što su poduzetnost, upornost, sposobnost koncentracije, maštovitost, snalažljivost i sposobnost rješavanja problema.

U pedagoškom radu glavni oslonac bio je na postavljanju realnih ciljeva za dijete (ni preniskih niti previških ciljeva) kako bi kod djeteta poticali duh optimizma, izgrađivali povjerenje u vlastite snage, razvijali samopouzdanje, pozitivnu sliku o sebi, motivaciju za postignućem, razvijanje motiva uspješnosti i motivaciju za učenjem.

Na temelju promatranja razvoja, interesa i sposobnosti kroz primjenu različitih metoda (samoorganizirajuća igra i rad, situacijsko učenje, igre, istraživačke i otkrivačke metode, rad djece na projektima, metode poučavanja, demonstriranja, promatranja i druge metode) i oblika rada (rad u manjim i/ili većim grupama, rad u paru, individualni rad) pružana je podrška razvoju svih aspekata razvoja djeteta (tjelesnih, socio-emocionalnih, spoznajnih, razvoja govora, izražavanja i stvaranja).

Odgojno-obrazovni rad temeljio se na humanističko-razvojnoj koncepciji i holističkom pristupu u razvoju djeteta prema Prijedlogu koncepcije predškolskog odgoja, Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te Osnovama programa odgojno-obrazovnog rada na jeziku i pismu srpske nacionalne zajednice.

Polazišta u radu bili su sukladni djetetovoj prirodi i načinu poučavanja (integrirani-strukturiranje aktivnosti u cilju poticanja cjelokupnog razvoja, stimulativno okruženje koje omogućuje slobodu izbora sadržaja vlastitih aktivnosti, partnera, istraživanja, učenja na smislen i svrhovit način, stjecanja različitog iskustva i iskustava : fizičkog,socijalnog, logičkog,poticanja samoregulirajućeg učenja, učenje kao konstrukcija i sukstrukcija znanja s djecom i odraslima. Rad s djecom polazio je od načela fleksibilnosti odgojno-obrazovnog procesa, partnerstva s roditeljima i širom zajednicom, suradnjom među različitim razinama (podsustavima) odgoja i obrazovanja (obitelj-vrtić-škola-lokalna i šira zajednica).

Pri kreiranju odgojno-obrazovnog rada polazili smo od temeljnih postavki, novih paradigmi o djetetu i djetinjstvu, stvarnih potreba, intresa i mogućnosti te podupiranju i podržavanju rasta, razvoja i učenja djeteta. Također, pri kreiranju programa, osnova polazišta u radu s djecom bili su dobro razumijevanje djeteta: razvojne potrebe i mogućnosti, interesi, postojeća znanja i

razumijevanja, profil inteligencije, stilovi modaliteta učenja, komunikacija s drugima, kreativni i drugi talenti i potencijali.

Osnovna je specifičnost u radu Vrtića provođenje predškolskog programa na jeziku i pismu srpske nacionalne zajednice uz obvezno provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti na hrvatskom jeziku te inkorporiranje sadržaja rada na očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta djece pripadnika srpske nacionalne zajednice kao i elemenata kulturne baštine hrvatskog naroda u odgojno-obrazovni rad. S tim u svezi, pedagoška dokumentacija pisana je dvojezično na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i ciriličnom pismu. Informacije dostupne korisnicima vrtića preko kutića za roditelje i oglasnih ploča, o životu i radu odgojnih skupina i cjelokupnom radu Vrtića, također su pisane dvojezično.

Koncepcija rada vrtića temeljila se na stvaranju uvjeta za zadovoljavanje razvojnih potreba i pružanju podrške djetetu u izražavanju želja, potreba i interesa, fleksibilno postavljenoj organizaciji vremena, prostora i odgojno-obrazovnog rada (planiranja i provedbi radnih zadaća i aktivnosti s djecom) te stvaranje okruženja za stjecanje izravnih iskustava. Zadaće i sadržaji odgojno-obrazovnog rada realizirani su kroz igru kao dominantnog oblika učenja predškolskog djeteta, te planiranih aktivnosti kao oblika integriranog učenja (sklopovi aktivnosti, teme, projekti) za stjecanje osnovnih životnih znanja i vještina (učiti biti, učiti znati, učiti raditi, učiti živjeti zajedno).

Odgojno-obrazovni rad organiziran je u strukturiranoj sredini, poticajnoj za stvaranje izravnih iskustava za stjecanja znanja i vještina za kvalitetno odrastanje (neposredno doživljavanje i razvijanje radoznalosti za istraživanjima, eksperimentiranjima, rješavanje problema, posjete, šetnje, susreti s ljudima raznih zanimanja, materijali za učenje po centrima aktivnosti).

Posebna zadaća u radu odgojiteljica bila je usmjerena na pravovremeno vođenje obvezne pedagoške dokumentacije prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću („Narodne novine, br. 83 od 27. rujna 2001), prema propisanim sastavnicama te vođenje dodatne dokumentacije koju smo dogovorili na stručnom organu Vrtića.

Pažljivim praćenjem realizacije odgojno-obrazovnog rada s djecom (praćenje tijeka, uspješnosti rada i efekata postignuća u radu s djecom i roditeljima), odgojitelji su dolazili do spoznaja o efektima rada što je omogućavalo stvaranje novih hipoteza i strategija kako unapređivati pojedine segmente rada u odnosu na rad s djecom i odraslima. Na taj način stručni radnici i nadalje su razvijali vještina refleksivnog praktičara (refleksija u akciji i refleksija na

akciju) u cilju osposobljenosti za proces praćenja, planiranja, dokumentiranja, vrednovanja u cilju unapređivanja vlastite teorije i prakse kao otvorenog sustava za daljnje planiranje programa, ciljeva i sadržaja rada. (Tablica 4.8-Dokumentiranje pedagoškog rada s djecom i odraslima).

Odgojno-obrazovni program na hrvatskom jeziku provodi se svakodnevno u trajanju dva sata dnevno u svim odgojno-obrazovnim skupinama, kroz komunikacijsko-iskustveni pristup u različitim životnim situacijama i posebno planiranim aktivnostima: dolazak i odlazak djeteta, dnevne rutine, životno-praktične i radne, društvene i društveno-zabavne, istraživačko-spoznajne aktivnosti te aktivnosti iz svijeta kulture i umjetnosti, raznovrsnog izražavanja i stvaranja).

Osim neposredne komunikacije u prirodnim životnim situacijama (dolazak/odlazak, oblačenje/svlačenje, blagovanje, spontane igre i aktivnosti), aktivnosti na hrvatskom jeziku provođene su i kroz posebno planirane aktivnosti usmjerenе poticanju razvoja komunikacijskih vještina slušanja i aktivne uporabe hrvatskog jezika kroz različite medije i situacije. Provedene aktivnosti na hrvatskom jeziku također su bile usmjerenе na poticanje cjelokupnog razvoja djeteta kroz provedbu aktivnosti za razvoj psihomotoričkih aktivnosti (tjelesni, socio-emocionalni i spoznajni razvoj te izražavanje i stvaranje).

Provedene aktivnosti ostvarivane su kroz rad djece na projektima, tematske cjeline (Dječji tjedan, Dani kruha, Mjesec hrvatske knjige, Sveti Nikola, Božićni ciklus, Uskršnji blagdani, Valentino), i sklopove aktivnosti (posjete: Gradska knjižnica, Gradski muzej, Muzej vučedolske kulture-dar Grada Vukovara za početak pedagoške godine, Vodovod grada Vukovara, poštanski ured, banke, ljekarne i druge ustanove u gradu, posjet djelatnika Hrvatskog Auto Kluba Vrtiću, obilježavanje Međunarodnog dana tolerancije, Međunarodni dan protiv nasilja nad djecom, Svjetski dan djece), te priče, bajke, pjesmice, recitacije, basne, pitalice, brzalice, pjevanje, plesanje, tradicijske igre, kazališne predstave, posjete i susreti i drugi izvori sadržaja prilagođenih interesu djece.

Posebni sklopovi aktivnosti realizirani su kroz pričanje i prepričavanje priča za djecu, recitacije, imitativne i dramske igre, pjevanje i plesne improvizacije i koreografije na poznate dječje pjesme. Veliki interes djeca su pokazivala za slušanjem, reproduciranjem i prepričavanjem brojalica (En ten tini, Iš'o medo u dućan, Iš'o medo stazicom, Puž muž), priča i bajki različitih autora (A. Gajdaš, P. Kanižaj, I. Goleš, N. Iveljić, S. Škrinjarić, G. Vitez, S. Jakševac, M. Kušec i djela drugih pisaca), glazbene aktivnosti i pjesme (Prijatelj za pet, Abeceda, Prijateljstvo, Hoki poki, Kišobran za dvoje, Ljubav, Sveti Niko, Volim svoju ulicu, vrtić i svoj grad, Smijmo se, Vrtić cvjeta, Skače vrapčić po polju, Jedan lijepi prstić i druge).

Također, realizirani su i posebni kraći programi na različite teme: Domaće i divlje životinje, Ekološke aktivnosti: sadimo cvijeće i začinsko bilje, Čuvamo prirodu i naš okoliš, Planeta Zemlja, U svijetu bajki, Emocije, Ruke prijateljstva i druge. Planirane i vođene aktivnosti provedene su kroz čitanje priča, bajki, basni, prepričavanja priča po redoslijedu događanja, reprodukcije recitacija i pjesama na hrvatskom jeziku, jezično-govorne aktivnosti: pitalice, izmisli priču na zadalu riječ, dani u tjednu, igra „Na slovo na slovo“ i druge.

Tijekom godine, kao poseban oblik rada bio je rad djece na projektima, poseban oblik integriranog pristupa učenju u kojem se prepliću i povezuju praktične i kognitivne aktivnosti, koje potiču gotovo sve aspekte dječjeg razvoja.

Tablica 4.3. Sklopovi aktivnosti i projekti u radu s djecom na hrvatskom jeziku

Aktivnosti	
Namjena: Djeca jasličke dobi	Suradnja: sustručnjaci, roditelji
Ciljevi i zadaće: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje spontanih izraza djeteta u odnosu na okolinu ▪ Stvarati prilike u kojima dijete ima mogućnost izbora i u kojima se njegovi izbori ostvaruju i uvažavaju ▪ Poticati spontane pokušaje gorovne komunikacije i spoznajnog razvoja ▪ Ostvarivati topao i brižan odnos s djetetom 	Igre, aktivnosti, sredstva <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivnosti/dnevne rutine-komunikacijsko-iskustveni pristup ▪ Aktivnosti istraživanja i otkrivanja, gorovne, likovne, senzo-perceptivne, jezičke, motoričke, glazbeno-ritmičke igre, simboličke igre, kraće šetnje i druge aktivnosti ▪ Slušanje brojalica, priča, uspavanki, igre s prstima i dijelovima tijela, kraće dramatizacije s lutkom, igre uz pokret, igre skrivača i drugo
Sklopovi aktivnosti	
Namjena: Djeca vrtičke dobi	Suradnja: sustručnjaci, lokalna zajednica
Ciljevi i zadaće: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s tradicijskim običajima uže okoline u kojoj dijete živi, razvijanje tolerancije na različitost kulturnih specifičnosti ▪ U interakciji s djecom razvijati inicijativu, autonomiju, samostalnost ▪ Razvijati socijalne i komunikacijske vještine, utjecati na razvoj likovnog, glazbenog i plesnog stvaralaštva 	Igre, aktivnosti, sredstva <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ciklusi Sv. Nikola, Božić, Uskrs, Maškare /Fašnik-sudjelovanje na manifestacijama i događanjima u gradu ▪ Komunikacijsko-iskustveni pristup ▪ Raznovrsne igre i aktivnosti: pričanje i prepričavanje priča, legendi, pjevanje pjesama za djecu, ples, likovne, motoričke i druge aktivnosti

<p>Projekt: Ljepote moga grad</p> <p>Namjena: Djeca dobi 5-7 godina</p>	<p>Suradnja: sustručnjaci, lokalna zajednica</p>
<p>Ciljevi i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje i proširivanje spoznaja o našem gradu (objekti, građevine, prirodna bogatstva) ▪ Razvijanje osjećaja pripadnosti svom gradu i zavičaju 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjete: Gradski muzej Vukovar, Muzej vučedolske kulture, Arheološko nalazište Vučedol, Etno-kuća u Adici, Hrvatski dom, Rodna kuća Lavoslava Ružičke, ▪ Razgledanje i upoznavanje s materijalnom baštinom (nastambe, odjeća i obuća, posuđe,kalendar),radno-praktične aktivnosti
<p>Projekt: Škole za Afriku</p>	
<p>Namjena: Djeca dobi 5-7 godina</p>	<p>Suradnja: sustručnjaci, roditelji, lokalna zajednica</p>
<p>Ciljevi i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prihvaćanje i poštovanje svakog živog bića, poštovanje i prihvaćanje različitosti djece ▪ Poticanje razvoja osjetljivosti za druge (djecu, vršnjake, obitelj,druge ljudi) i cijelokupno životno okruženje ▪ Stjecati znanja o Africi kao kontinentu, učiti i živjeti svoja prava i prava drugih kao i odgovornosti prema sebi i drugima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje i proširivanje spoznaja o našoj planeti Zemlji, kontinentima (posebice život djece u Africi), razgovori o sličnostima i razlikama (fizički izgled, kulturološke razlike), ▪ Aktivnosti: razlike nas spajaju, izrada plakata „dječja prava“, obilježavanje Svjetskog dana djeteta, ▪ Likovne aktivnosti: Moj prijatelj iz daleke Afrike, Djeca svijeta, Krugovi prijateljstva, Prijatelj za pet, Prijateljstvo, ▪ Humanitarna akcija za prikupljanje sredstava za obrazovanje djece iz Burkine Faso.

Tablica 4.4. Aktivnosti i projekti u radu s djecom na srpskom jeziku

Sklopovi aktivnosti i aktivnosti	
Namjena: Djeca 4-7 godina	Suradnja: roditelji, lokalna zajednica
<p>Ciljevi i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Očuvanje i razvoj nacionalnog i kulturnog identiteta ▪ Upoznavanje nacionalne kulture i kulturne baštine ▪ Usvajanje i njegovanje maternjeg jezika ▪ Uspostavljanje kulturnih veza prožimanjem kultura ▪ Stvaranje temelja za interkulturalne veze i interkulturalnu komunikaciju 	<p>Izvori programskih sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kulturna baština: narodne pjesme i plesovi prilagođeni dječjoj dobi, narodna poezija i proza (bajke, basne, pjesme, poslovice, izreke), mitovi i legende, tradicionalne dječje igre i igračke, tradicijski običaji ▪ Moderna kultura za djecu: dječja literatura, plesovi, dječje igre, filmovi za djecu, susreti s elementima nauke i kulture odraslih (kazališne predstave, likovna i književna kultura, istaknute ličnosti) ▪ Elementi nacionalne povijesti: spomenici, sakralni objekti, građevine, elementi religijske kulture prilagođeni dobi djeteta
Projekt: Istražujemo zvukove	
Namjena: Djeca jasličke dobi	Suradnja: roditelji
<p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijanje slušne osjetljivosti te poticanje prirodnog interesa djeteta za istraživanjem i stvaranjem zvuka; <p>Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Omogućiti istraživanje zvučnih predmeta koji nas okružuju, poticati razvoj sposobnosti proizvođenja zvukova, uočavati intenzitet zvuka (glasno, tiko), istraživati zvuke instrumenata, razvijati osjećaj za ritam, osigurati veselo ozračje u kojem će djeca izražavati radost i zainteresiranost 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživačke aktivnosti (zvečke, udaraljke, šuškalice, bubanj, praporci, zvončići, pljeskanje; prigodno izrađeni materijali za igru; voda, glasanja raznih životinja, pjevanje, igre ritmom i pokretom i drugo) ▪ U suradnji s roditeljima: prikupljanje neoblikovanog materijala, izrada različitih zvučnih predmeta; radionica za izradu zvučnih predmeta, festival zvukova: zajedničke igre i aktivnosti djece i roditelja (roditelji osobnim primjerom pružaju djetetu podršku u istraživanju i stvaranju zvukova)
Projekt: Mali istraživači	
Namjena: Djeca jasličke dobi	Suradnja: sustručnjaci, roditelji
<p>Ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje i njegovanje prirodne radoznalosti djeteta u odnosu na svijet koji ga okružuje <p>Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Njegovati otvorenost djeteta za 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada taktilnih podloga i punjenih vrećica za taktilno istraživanje, manipuliranje materijalima različite kakvoće (voda, rastresiti materiji, taktilni i zvučna sredstva i materijali: prozirne taktilne podloge punjene bojama,

<p>senzomotoričke doživljaje, poticati razvoj senzomotornih i perceptivnih sposobnosti, osigurati okruženje za stjecanje raznolikih iskustava,stvarati povoljne uvjete za formiranje početnih znanja kroz praktične aktivnosti i poticanje cijelokupnog razvoja</p>	<p>različitim zrnavljem, papirićima, većim perlama, igre zvučnim igračkama, otkrivanje čarolija boja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Puzzle-domaće životinje,pastele, boje, papir, tkanine, plastelin, pjesak, glazbeni instrumenti, lopte, tobogan, kraće šetnje
<p>Namjena: Djeca vrtićke dobi (3-5 godina)</p>	<p>Projekt: Indijanci Suradnja: roditelji, knjižnica</p>
<p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj socijalne kompetencije-nenasilno rješavanje sukoba <p>Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticati razvoj koordinacije pokreta ovladavanjem motoričkih radnji, razvijati finu motoriku i preciznost u baratanju predmetima, razvijati pojам o sebi, samopouzdanje i pozitivne slike o sebi 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznajemo Indijance (način života, stil odijevanja, nastambe, prehranu); priče, fotografije ▪ Sakupljačke aktivnosti: ljekovito bilje, izrađujemo šator od kartona i oslikavamo, izrađujemo perjanice i nakit, izrađujemo instrumente, slušamo i stvaramo zvukove i pokrete
<p>Namjena: Djeca 5-7 godina</p>	<p>Projekt: Moje tijelo Suradnja: roditelji, knjižnica, zdravstvene ustanove</p>
<p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Proširivanje spoznaja o vlastitom tijelu i funkciji pojedinih organa kroz više oblika vlastitog djelovanja <p>Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Omogućiti bogaćenje spoznaja djeteta o vlastitom tijelu i funkcijama pojedinih organa, proširiti spoznaje o našim čulima i njihovim funkcijama,upoznati djecu sa zanimanjima (liječnik, zubar), bogatiti rječnik novim riječima i pojmovima, poticati i njegovati pravilnu artikulaciju i izražavanje punim rečenicama 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Igre i aktivnosti za upoznavanje svoga tijela, crtamo vanjske i unutarnje organe, različiti oblici izražavanja: istraživanje što sve možemo svojim tijelom i pojedinim dijelovima tijela, aktivnosti na temu očuvanja zdravlja (održavanje vlastite higijene, održavanje higijene prostora, zdrava prehrana, motoričke igre i aktivnosti, ples) ▪ Enciklopedije, slike ljudskog tijela, slikovnice, rtg slike, vaga, metar, igre, posjete liječniku, hamer i kolaž papir, boje, žica, puzzle, razvojne slagalice
<p>Namjena: Djeca 3-5 godina</p>	<p>Projekt: Voda Suradnja: roditelji, sustručnjaci</p>
<p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvijestiti pojam vode i značaja očuvanja vode za zdravlje i život <p>Zadaće</p>	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maštovite igre, istraživačke, radno-praktične, spoznajne,manipulativne,stvaralačke, motoričke,matematičke igre i aktivnosti, rješavanje problema (pecanje i brojanje ribica,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati moć zapažanja neposrednim istraživanjem, obogaćivati spoznaje, poticati razvoj taktilne, vizualne, gustativne i slušne percepcije, razvijati sitnu motoriku šake i prstiju (presipanje, lijepljenje, umetanje, slikanje), razvijati izdržljivost i istrajnost u radu, poticati samostalnost djece, poticati razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini 	<p>plutanje-plivanje-tonjenje), izrađivanje ribice dugih boja, diferenciranje i memoriranje okusa, pročišćavanje vode</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voda, led, plastične čaše, boce, čepovi, kocke, stiropor, tkanina, kartonske ribice različitih veličina, meduze, kantice za zalijevanje, biljke, limun, naranča, jabuka, cjedilo, šećer, slikovnice i drugo
--	---

Projekt: PRECEDE (Uvažavanje različitosti i izgradnja mira) (međunarodni projekt: Hrvatska, Srbija, Makedonija, Albanija, Kosovo, Irska)	
Namjena: Djeca dobi 5-7 godina	Suradnja: CCCI Hrvatska, roditelji
<p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje podrške emocionalnom i socijalnom razvoju u stvaranju temelja za razumijevanje i prihvatanje drugih i njihovih različitosti i inkluzivnog okruženja <p>Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati senzibilitet djeteta za potrebe drugih, prihvatanje drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima, razvijati suošćenje, prihvatanje i međusobno uvažavanje potreba drugih, osposobljavati dijete za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava i obveza drugih 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrirani sadržaji na teme kroz različite vrste aktivnosti: Sve o meni-identitet i pripadanje, Osjećaji i izrazi, Ja i drugi-svijest o potrebama drugih, Svi smo različiti-poštivanje različitosti, Slušati sebe-slušati druge - i prihvatanje različitosti, Osjećati se sigurno-sigurno i zaštitno okruženje, Osjećam se jakim-poštivanje i inkluzija ▪ Različite aktivnosti (pričanje priča, prepričavanje, dramske igre, kreativne-maštovite igre, ples, glazba, crtanje, slikanje, tjelesne aktivnosti, hrvatski didaktički materijal: persona lutke, Priručnik: Uvažavanje različitosti i izgradnja mira, refleksivna praksa.

Projekt: Upoznajemo svijet (Say Hello to the World) (međunarodni projekt)	
Namjena: Djeca dobi 5-7 godina	Suradnja: Roditelji, partneri u provedbi: Panevezys /Litva i Gorenje Vas (Republika Slovenija)
Grupe: Balončići i Vrapčići	
<p>Ciljevi i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bogaćenje spoznaja o užem i širem okruženju ▪ Razumijevanje različitosti, povezivanje među djecom u širem okruženju, razumijevanje /prihvatanje vrijednosti aktivnog građanstva, upoznavanje i 	<p>Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrirane aktivnosti (5 prstiju): To sam ja, Ja i moja obitelj, Moj vrtić, Moj grad, Moja država ▪ Raznovrsne aktivnosti za poticanje kreativnosti i maštovanje (pričanje, slikanje, crtanje, radno-praktične, umjetničke), komunikacija preko skype-a

Rad djece na projektima temeljio se na prihvaćanju, participiranju, motiviranju i praćenju interesa i potreba djeteta za projektnim aktivnostima, s obzirom da djeca imaju manje životno iskustvo. Upravo, temeljem navedenog želimo istaknuti, da su odabir tema/problema istraživanja, otkrivanja, stjecanja novih spoznaja bili otvoreni za unošenje promjena te razvijanja i mijenjanja na temelju iskustava djece, učenja i istraživanja.

U cilju očuvanja i njegovanja nacionalnog, kulturnog i vjerskog identiteta srpske nacionalne zajednice, većina predškolskog programa ostvarivana je na materinskom, srpskom jeziku. Provedene su raznovrsne aktivnosti (projekti, tematske cjeline, sklopovi aktivnosti) raznovrsnih sadržaja i aktivnosti prema interesu djece kojima smo željeli doprinositi izgradnji osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta te poticati razvoj samopoštovanja, pozitivne slike o sebi i izgrađivati osjećaj prihvaćenosti, pripadanja i sigurnosti u socijalnom okruženju te percepciju sebe kao važnog člana zajednice. Stoga su u odgojno-obrazovni rad inkorporirani i sadržaji rada na njegovanju srpske tradicije i kulture (tradicionalne igre, elementi folklora, obilježavanje pravoslavnih vjerskih blagdana, praznika, upoznavanje s djelima poznatih ličnosti iz svijeta znanosti, tehnike i kulture, posjete, izleti i druge aktivnosti). Provedene aktivnosti na srpskom i hrvatskom jeziku u velikoj mjeri doprinisile su razvoju ključnih kompetencija komunikacije na materinskom srpskom jeziku (osposobljavanje za pravilno usmeno izražavanje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava, uporabu jezika na pozitivan i društveno odgovoran način, omogućavanje djetetu upoznavanje, razumijevanje i smislenu uporabu nematerinskog hrvatskog jezika kroz situacijsko učenje, igru, poticanj kontekst i drugo).

Osim suvremene srpske književnosti za djecu (priče, pjesme, recitacije raznih autora: D. Radović, B. Ćopić, Zmaj Jova Jovanović. M. Antić, D. Laković, M. Subota, Branko Kockica, dječji zborovi Čarolija, Kolibri i drugi) u odgojno obrazovni rad inkorporirani su sadržaji rada na njegovanju srpske tradicije i kulture (tradicionalne igre, elementi folklora, obilježavanje pravoslavnih blagdana i praznika, upoznavanje s djelima poznatih ličnosti iz svijeta znanosti, tehnike i kulture, posjete, izleti i druge aktivnosti).

Također, nastavljena je suradnja sa Srpskom pravoslavnom crkvom na obilježavanju srpskih pravoslavnih blagdana i praznika te su crkveni dužnosnici kroz priče i igrokaze upoznavala djecu s tradicijskim običajima blagovanja pravoslavnih vjerskih praznika, upoznavala sa sakralnim objektima. Po prvi puta vrtić je sudjelovao na manifestaciji Brankovi dani. Izdavačka kuća SKD „PROSVJETA“ Zagreb-pododbor Rijeka redovito je donirali djeci Vrtića list za djecu „Bijela pčela“.

Obzirom na postavljene zadaće na unapređenju odgojno-obrazovnog rada, možemo zaključiti da su planirani ciljevi i aktivnosti u potpunosti provedeni te da smo u ostvarivanju postavljenih ciljeva imali prigodu proširiti repertoar ponuda raznolikim aktivnostima u suradnji s drugim ustanovama i organizacijama, što nam je omogućilo kreirati poticajno okruženje u funkciji igre, učenja i razvoja primjenom suvremenih procesa učenja:

Tablica 4.5. Zadataci odgojno-obrazovnog rada na nivou ustanove

Ciljevi i zadaće	Sadržaji i aktivnosti (ovisno o interesu djece)
<p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticati znatiželjan, aktivan, stvaralački odnos djeteta prema okolini te razvijati osjećaje i početna shvaćanja o vrijednostima rada i čuvanja prirodnih, materijalnih i kulturnih dobara <p>Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati ljubav prema prirodi i motivaciju da se ona čuva i unapređuje ▪ Poticati razvoj osjetljivosti za kulturne različitosti i raznovrsnosti svijeta prirode ▪ Izgrađivati znanja, stavove i pozitivne odnose prema okolišu u akciji i ponašanju (reduciranje neumjerene potrošnje, poštivanje svakog prirodnog materijala i energije) ▪ Ostvarivati u svakodnevnom životu razvojna i participativna prava djece te usvajanje znanja i ponašanja za očuvanje vlastitih prava i prava drugih ▪ Razvijati senzibilitet, ekološku svijest i osjećaje odgovornosti za ekološku situaciju u svom okruženju 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aranžiranje poticajnog okruženja (odlasci u prirodu i posjete: park, šuma, livada, polja, farme, ZOO vrt, povrtnjaci, voćnjaci.., kao mjesta aktivnog stjecanja znanja o okolišu, ▪ Ekološke aktivnosti, ispitivanje i istraživanje okoliša, izravna iskustva (posjete: šume, polja, parkovi, staništa, seosko dvorište, ZOO vrt), ▪ Promatranje, jednostavni pokusi, istraživanje, eksperimentiranje, rješavanje problema, rad, različiti oblici izražavanja i stvaranja, ▪ Integrirani modeli obrazovanja za okoliš, praktičan rad, rad na projektima, upoznavanje djece s opasnostima, ▪ Vremenski ciklusi, kalendar godišnjih doba (upoznavanje karakteristika godišnjih doba i vremenskih prilika), ▪ Zajedničke aktivnosti roditelja i djece: radne akcije (uređenje dvorišta i soba dnevnih boravaka, humanitarne i druge akcije), ▪ Praktične aktivnosti: sadnja bilja, sakupljanje ljekovitog bilja, rad u povrtnjaku, briga o kućnim ljubimcima, ▪ Oplemenjivanje tla-kompostište, izrada recikliranog papira, gospodarenje otpadom, ▪ Sakupljanje adaptiranog pribora i materijala, ponovna uporaba (recikliranje, popravci, prepravci, izrada novih igračaka i predmeta), ▪ Izrada albuma, slikovnica, mapa i zbirk, didaktičkog materijala, letaka, brošura, plakata.
Obilježja aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama

	<p>(otkrivanje, istraživanje, eksperimentiranje, rad djece na projektima, praktične aktivnosti, učenje činjenjem),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvojni, integrirani, interaktivni pristup razvoju i učenju djeteta pri čemu se dijete promatra kao aktivno, interaktivno i kreativno biće, ▪ Posebna pozornost se pridaje poticajnoj organizaciji u kojoj treba osmisliti aktivnosti i projekte koji će biti integrirani u sve aktivnosti i cjelokupan život vrtića, ▪ Pristupi u radu: interdisciplinarni i multidisciplinarni model, ▪ U provedbi aktivnosti naglasak stavljen na situacijsko i iskustveno učenje, ▪ Suradnja među djecom, suradnja između skupina, odraslima, obitelji i lokalnom zajednicom, ▪ Neposredno učenje kroz stjecanje izravnih iskustava i znanja kroz istraživanje okruženja, posjete, susrete i izlete, eko akcije, ▪ Stvaranje uvjeta koji doprinose spoznavanju složenih procesa i pojava s kojima se djeca susreću ▪ Predlaganje novih mogućnosti za promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja, ▪ Praćenje i dokumentiranje procesa učenja djece i njihovih postignuća.
Nositelji aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primarno djeca i odgojitelji, ▪ Roditelji, volonteri, drugi čimbenici u okruženju.
Vremenik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontinuirano tijekom godine, ▪ Prema interesu djece i realnim mogućnostima u prirodnom okruženju.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostorno, materijalno, socijalno i vremensko okruženje zadovoljava potrebe i interes te omogućuje igru, samoorganizirajuće aktivnosti i učenje djeteta/djece kroz situacijsko i iskustveno učenje, ▪ Sve skupine provode eko aktivnosti i/ili eko projekte primjerene dobi djece i dokumentiraju ih, ▪ Doprinos razvoju sposobnosti doživljavanja i razumijevanja životne sredine, ▪ Obilježeni eko datumi, ▪ Ekološki i estetski uređen okoliš koji razvija svijest o povezanosti prirode i čovjeka, ▪ Uređeni eko povrtnjaci, zasađeni cvjetnjaci i povrtnjaci u dvorištima vrtića, njega sadnica voća,

	<p>sadnja i briga o začinskom bilju,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje u eko akcijama u vrtiću i zajednici, ▪ Kreirani centri za individualni rad i rad u manjim grupama u međuprostorima vrtića, prema interesima djece, ▪ Doprinos cjelokupnom razvoju djeteta, ▪ Doprinos razvoju ekološke svijesti i ekološki prihvatljivog ponašanja u svakodnevnom životu, ▪ Doprinos razvoju radnih navika kod djeteta, ▪ Savladani razvojni zadaci i usvojene kompetencije prema mogućnostima i sposobnostima djeteta, ▪ Razvijen suradnički dijalog među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa (dijete-djeca-odrasli), ▪ Doprinos razvoju zdravih i ekološki održivih stilova života.
--	---

Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada usmjерene na poticanje znatiželjnog, aktivnog i odgovornog odnosa djeteta prema okolini, te razvoj ekološke svijesti, ostvarivane su stjecanjem izravnih iskustava djece u užem i širem okruženju vrtića (obljižnje livade, parkovi, šume-Adica, povrtnjaci, seosko dvorište, obale i vode rijeke Dunava i Vuke), te aranžiranjem poticajnog okruženja (sakupljačke aktivnosti djece, formiranje posebnih centara za istraživačke aktivnosti i učenje putem eksperimentiranja, otkrivanja i praktičnog djelovanja).

Aktivnosti na upoznavanju svijeta prirode bile su veliki poticaj za razvijanje programa ne samo u smislu razvijanje ekološke svijesti, nego i proširivanje aktivnosti na neke komponente održivog razvoja (gospodarenje otpadom, očuvanje voda i tla, upoznavanje različitih staništa, uočavanje međuzavisnosti u prirodi te važnost očuvanja očuvanja prirode).

Djeca su svoje doživljaje i znanja praktično primjenjivala kao praktično- radne aktivnosti (rad u povrtnjaku, sadnja i njega cvjeća, skrb o kućnim ljubimcima i drugim životinjama, oplemenjivanje tla-kompostište, pravilno odlaganje otpada, izrada recikliranog papira, skupljanje ljekovitog bilja), ekološke aktivnost (ispitivanje i istraživanje okoliša, sakupljačke aktivnosti), izvodila jednostavne pokuse (utjecaj svjetlosti, vode, temperature, sastava tla na rast biljaka, pocese pročišćavanje vode, trajanje različitih otpada), istraživačke aktivnosti (promatranje lupom i mikroskopom: zagađena voda, različite vrste tla, dijelovi biljaka, teksture drveta, papira i druge predmete koji su bili odraz interesovanja samog djeteta). Bogateći svoja iskustva i znanja, te neposrenim uočavanjem zagađivača u neposrenom okruženju, djecu se upoznavalo kako svojim odgovornim ponašanjem mogu utjecati na zdrav okoliš.

Sukladno odrebama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, organizirali smo programa predškole za djecu koja će u narednoj godini biti polaznici osnovne škole. U neposrednom radu s djecom osnovni cilj programa predškole usmjeren je na pružanje podrške i poticanje cjelovitog razvoja, što smo ostvarivali osiguravanjem uvjeta i poticaja za razvoj individualnih razvojnih potreba i potencijala djeteta te doprinosom stjecanju znanja, vještina i navika koji će omogućiti uspješnu prilagodbu novim školskim uvjetima života:

Tablica 4.6. Program predškole

Ciljevi predškole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje podrške i poticanje cjelovitog razvoja (tjelesnog, kognitivnog, društvenog, moralnog i duhovnog razvoja), ▪ Doprinos stjecanju iskustava i spoznaja, izgrađivanje i razvijanje osobnosti, kompetencija, vještina i navika potrebnih za polazak u školu, dalje školovanje i život, ▪ Neposredni cilj: doprinos zrelosti/ gotovosti za život i rad u školi.
Namjena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Djeca u godini pred polazak u školu, ▪ Djeca polaznici redovitih programa Vrtića te djeca koja nisu polaznici redovitih programa.
Način realizacije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama, ▪ Integrirani i razvojni kurikulum, ▪ Prilagodba (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Poticajno materijalno okruženje koje potiče dijete na igru, istraživanja stjecanje znanja, vještina i navika, ▪ Paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti, ▪ Prostor: Dječji vrtić „Radost“ i Dječji vrtić „Borovo“.
Aspekti razvoja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tjelesni razvoj, rast i očuvanje zdravlja (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Socio-emocionalni razvoj (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Spoznajni razvoj (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo (ciljevi, zadaće, aktivnosti).
Zadaće predškole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijanje pozitivne slike o sebi i samopouzdanja te razvijanje osjećaja povjerenja u druge, ▪ Poticanje samostalnosti, individualnosti, radoznalosti, odgovornosti ▪ Razvijanje socijalnih kompetencija u skladu s vrijednostima demokratski uređenog društva (humanizam i tolerancija na različitost te nenasilno rješavanja sukoba), ▪ Razvijanje emocionalne inteligencije (sposobnost opažanja i praćenja vlastitih i tuđih emocionalnih reakcija, razumijevanje i upravljanje emocijama, donošenja odluka), ▪ Razvijanje spoznajnih kapaciteta u skladu s razvojnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima djeteta, ▪ Razvijanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja, stvaralačko izražavanje vlastitih ideja i poticanje kreativnosti u svim

	<p>aktivnostima, područjima učenja i komunikacije,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnaživanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacije na materinskom i stranom jeziku, matematičke, digitalne, socijalne i građanske kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju, učiti kako učiti, inicijativnost i poduzetnost, kulturnu svijest i izražavanje), ▪ Razvijanje svijesti o značaju zaštite i očuvanju prirodne i socijalne sredine, ▪ Poticanje razvoja motoričkih sposobnosti i spretnosti, ▪ Aktivno upoznavanje svijeta oko sebe, drugih ljudi i samog sebe, razvoj sposobnosti i osobina ličnosti, stjecanje novih oblika učenja, i ponašanja.
Obilježja programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama, ▪ Posebna pozornost se pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara, ▪ Suradnja među djecom, suradnja između skupina, odraslima, obitelji i lokalnom zajednicom, ▪ Neposredno učenje kroz stjecanje izravnih iskustava i znanja kroz istraživanje okruženja, posjete, susrete i izlete, ▪ Individualizirani pristup, ▪ Stvaranje uvjeta za igru i samoorganizirajuće aktivnosti, ▪ Predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja, ▪ Praćenje i dokumentiranje procesa učenja djece i njihovih postignuća.
Nositelji programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odgojiteljice u stalnom radnom odnosu: <ul style="list-style-type: none"> a) Snežana Dobrošek, Zagorka Letica - realizacija aktivnosti na srpskom jeziku b) Maja Kozmar, Vesna Lada - realizacija aktivnosti na hrvatskom jeziku.
Vremenik programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trajanje programa: 250 sati godišnje u periodu 1.listopada 2015.- 31.svibnja 2016. (trajanje 8 mjeseci tijekom godine), ▪ Vrijeme provođenja: prijepodnevni sati od 9.30-12.00 sati, 3x tjedno; ostatak sati planiran je za ostale aktivnosti (posjete, susrete, manifestacije, svečanosti, izleti i drugo), ▪ Polaznici predškole integrirani su u rad cjelovitih redovitih programa u starijim odgojnim skupinama.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostorno, materijalno, socijalno i vremensko okruženje zadovoljava potrebe i interes roditelja i djece te omogućuje igru i samoorganizirajuće aktivnosti djeteta/djece, ▪ Slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora za igru, ▪ Planirani materijali i aktivnosti koji omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizirani sadržaji koji potiču razvoj kompetencija potrebnih za uspješan polazak u školu (motoričkih sposobnosti, komunikacijskih vještina, autonomija, matematičke i predčitalačke vještine), ▪ Doprinos cjelokupnom psihofizičkom razvoju djeteta, ▪ Savladani razvojni zadaci bitni za polazak u školu, ▪ Savladani razvojni zadaci i usvojene kompetencije prema mogućnostima i sposobnostima djeteta, ▪ Djeca su pripremljena za polazak u školu, usvojila su potrebne kompetencije, ▪ Evaluacija odgojno-obrazovnog rada po etapama/temama (tjedno, mjesечно, tromjesečno, godišnje, portfolio djeteta), drugi izvori (evidencija suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom, zapisnici tima za provođenje programa: radni dogовори, analize, praćenje, dokumentiranje i vrednovanje procesa učenja i drugo, suradnički dijalog među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa), ▪ Posredno: doprinos kvaliteti života djeteta u obitelji.
--	---

U okviru redovitih programa u vrtiću su integrirani razni preventivni i zaštitni programi: Sigurnosno-zaštitni i preventivni program, sigurnost djece u prometu, poučavanje djeteta o opasnim situacijama te stjecane znanja i razvijanje vještina za ponašanja u situacijama opasnosti.

Timovi za provedbu CAP (Child Assauult Prevention) programa u vrtićima (Jelica Svilokos, Sanja Božić, Vedrana Tepavac te Maja Kozmar, Olgica Duvnjak i Gordana Gorpoš), tijekom travnja i svibnja provodile su program prevencije zlostavljanja djece. Program je proveden u radu s sjecom i roditeljima.

Osnovni cilj programa je smanjenje ranjivosti djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kroz pružanje kvalitetnih informacija, poučavanje učinkovitim prevencijskim strategijama te osnaživanje odraslih, roditelja i zaposlenika vrtića da djeci pruže kvalitetnu podršku.

S tim u svezi održana su predavanja za roditelje djece starijih skupina o problemu zlostavljanja i važnosti osnaživanja djece kako bi bila manje ranjiva i podložna nasilju. Roditelji su informirani o vještinama pružanja pomoći djeci, upoznavanje roditelja sa zakonskim obvezama kod prijavljivanja zlostavljanja, pružanje pomoćina informirao je roditelje djece najstarije dobi o provođenju preventivnog programa zlostavljanja djece te ih upoznao kako se kroz ponuđene sadržaje programa, strategijama i sigurnim postupcima u situacijama zlostavljanja tako i o mogućim problemima i traumatskim posljedicama za dijete izloženo dugotrajnom zlostavljanju.

Ciljevi radionica za djecu bili su pružanje kvalitetnih informacija, poučavanje učinkovitim prevencijskim strategijama te osnaživanje kako bi bila što manje ranjiva na zlostavljanje. Prezentirani sadržaji u radu s djecom provedeni su kroz igrokaze i posebno strukturirane razgovore o tri najčešća iskustva napada s kojima se djeca susreću: dijete protiv djeteta, odrasli neznanac protiv djeteta te poznata osoba protiv djeteta.

Evaluacija provedenih aktivnosti s djecom i roditeljima pokazala da su i roditelji i djeca visoko ocijenili novost teme, zanimljivost i primjenljivost sadržaja kao i pripremljenost voditeljica.

Djeca Vrtića bila su sudionici manifestacija na gradskoj razini: Dječji tjedan (nastup djece na Trgu Republike Hrvatske i posjeta gradskoj upravi, gdje je djecu primila dogradonačelnica Marija Budimir sa suradnicima), Sv. Nikola u gradu, Maškare, Cvjetni korzo, Dani dječjih vrtića grada Vukovara.

Povodom obilježavanja Dana Grada Vrtić je pripremio program „S gradonačelnikom u vrtiću na sokiću“ te smo imali čast da djecu Vrtića posjete gradonačelnik grada Vukovara Ivan Penava, pročelnici za Društvene djelatnosti Ana Živanović, članovi Upravnog vijeća, kao i djeca iz DV Vukovar I i DV Mali princ iz Dalja. Ovom prigodom gradonačelnik je razgovarao s djecom o našem gradu i odgovarao na brojna pitanja djece o ulozi gradonačelnika i znamenitostima grada, a djeca su pripremila kraći zabavni program. Djeca Vrtića , također su sudjelovala na manifestaciji „Jesmo mali al' smo važni“ u organizaciji DV Vukovar I, gdje su predstavila neke igre i aktivnosti iz života i rada Vrtića.

Također smo sudjelovali na drugim manifestacijama u gradu: 15.Olimpijski festivalu dječjih vrtića grada Vukovara (gdje je ekipa „Lavovi“ -DV „Radost“ osvojila je prvo, a ekipa „Munjeviti Jurići“- DV „Borovo“ drugo mjesto u ekipnom plasmanu). U organizaciji Vijeća srpske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije, djeca najstarije dobi sudjelovala su na sportskoj manifestaciji Mala olimpijada. Osim djece iz DV Vukovar II, sudionici manifestacije bila su i djeca iz drugih vrtića koja odgojno-obrazovni program ostvaruju na srpskom jeziku i pismu (DV „Zlatokosa“, DV „Liliput-Trpinja“, te djeca koja predškolski odgoj ostvaruju pri osnovnim školama u Negoslavcima i Markušici). Osnovni cilj manifestacije bilo je dodatno stimuliranje djece za aktivnim bavljenjem motoričkim/sportskim aktivnostima te razvijanje sportskog duha i promoviranje vrijednosti olimpizma (poštovanje pravila igre, poštovanje drugih takmičara , timski rad, fair play).

U okviru manifestacije XX. Vukovarsko lutkarsko proljeće djeca dobi 5-7 godina su imala prigodu pogledati nekoliko kazališnih predstava: „Snjeguljica“ (GKL Rijeka), „Par cipela“ (DK

Subotica“), „Zeko traži mamu“ (KD Pinklić Čakovec). Djeca su također imala prigodu pogledati predstavu „Fljuf i Žljuf“, „Mačak u čizmama“ u Hrvatskom domu Vukovar.

Vrtić je ostvario višestruku suradnju s Gradskom knjižnicom kroz provedbu raznovrsnih aktivnosti: posjeta djece knjižnici (povodom Mjeseca knjige, prisustvovanje izvođenju igrokaza „Kukuriku farma“, dijaprojekciji „Roboti“, prezentaciji „Superheroj“), posjeta djelatnika knjižnice (čitanje priča). Nastavljena je suradnja s Gradskim muzejom Vukovar kroz provedbu različitih sadržaja rada s djecom (radionica „Muzej u kinetičkom pjesku“: izrada simbola našeg grada: Vodotoranj, Vučedolska golubica, Čizmica, Ribice..,).

Vrtić je također sudjelovao u likovnim natječajima za djecu: „Eto i mene na Festivalu“ (56. Međunarodni festival, Šibenik, međunarodnom festivalu likovnih radova „Čudesan svijet bajki“ koji organizira PU Poletarac iz Odžaka, RS, natječaju u organizaciji Hrvatske glazbene mlađeži „Radost slikanja uz glazbu“ i drugima.

Osim brojnih aktivnosti organiziranih u Vrtiću i užem okruženju, Vrtić je također organizirao brojne posjete i susrete djece i odraslih u užem i širem okruženju:

Tablica 4.7. Organizirane posjete

Posjete	Ciljevi, sadržaji, aktivnosti
Beograd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 19.-22.listopada 2015. godine, ▪ Broj djece: 18 (dob: u godini pred polazak u školu), Sadržaji: ▪ Posjete i prijemi kod visokih državnih dužnosnika RS i susreti s drugim dužnosnicima: predsjednik RS Tomislav Nikolić, ministar vanjskih poslova i prvi potpredsjednik Vlade RS Ivica Dačić, potpredsjednik Narodne skupštine RS dr. Vladimir Marinković, Njegova Svetost Patrijarh srpski GG Irinej, službenici Uprave za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu, gradski sekretar za odgoj i obrazovanje i drugi, ▪ Posjete i obilasci: Narodna skupština RS, Ministarstvo vanjskih poslova RS, Uprava za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu, Saborna crkva, Dečji kulturni centar Beograd, Vukov i Dositejev muzej, pozorište Boško Buha, ZOO vrt, ▪ Aktivnosti: predviđene manifestacijom „Dani Beograda“ (glazbeni program, kazališne predstave: Mala sirena (kazalište Boško Buha), „Kad se zdravo hranimo zdravlje hranom branimo“ (kazalište „Šala“), glazbeni program i kazališna predstava „Krcko Oraščić“, posjeta Vukovom i Dositejevom muzeju, kreativna radionica likovne i

	<p>primjenjene umjetnosti u Dječjem kulturnom centru te susret s poznatom glazbenicom i autorkom glazbe za djecu Leontinom Vukomanović, posjeta ZOO vrtu, slatka „žurka“, sportske aktivnosti, svečani završetak-puštanje balona s lijepim željama,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacija: Ministarstvo vanjskih poslova RS, Uprava za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu, Dječji vrtić „Dječji dani“, Beograd, Zajedničko vijeće općina Vukovar, ▪ Posjete organizirana uz suglasnosti: MZOS RH, Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Vukovara, Generalni konzulata RS u Vukovaru, Zajedničko vijeće općina Vukovar, roditelji, ▪ Financiranje programa: Dječji vrtić „Dječji dani“, Beograd (troškovi smještaja, prehrane i vanvrtičkih aktivnosti), Zajedničko vijeće općina Vukovar (troškovi prijevoza). ▪ Odgojiteljice u organizaciji posjete: Zagorka Letica, Vedrana Tepavac, Svjetlana Kasalo Banić, Jarmilka Beljička Karlaš.
Zagreb	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 08.lipnja 2016. godine, ▪ Broj djece: 43 Sadržaji ▪ Posjete: Tehnički muzej Nikola Tesla (odjeli: Rudarstvo, Prometna sredstva, Astronautika s planetarijem), upoznavanje znamenitosti grada u organizaciji Turističke zajednice Grada Zagreba, jezero Bundek, ZOO vrt, ▪ Domaćin jednodnevnog izleta: Grad Zagreb, ▪ Susreti djece s gradonačelnikom Grada Zagreba Milanom Bandićem i suradnicima, Tijanom Vidović iz Službe za predškolski odgoj pri MZOS, predstavnicima pravoslavne crkve: mitropolit zagrebačko-ljubljanski Porfirije Perić i đakon Dragan Radić, direktorom ZOO vrta Zagreb Damicom Skokom te drugim gostima, ▪ Posjete organizirana uz suglasnosti MZOS RH i roditelja djece polaznika Vrtića, ▪ Odgojiteljice u organizaciji jednodnevnog izleta: Vesna Lada, Vedrana Tepavac, Maja Kozmar, Olgica Duvnjak, Jarmilka Beljička Karlaš.
Sombor Kolonija dječjeg prijateljstva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 12.-18.lipnja 2016. godine, ▪ Broj djece: 10 Sadržaji ▪ Svečano otvaranje Kolonije, kratko predstavljanje sudionika, upoznavanje grada (Gradski muzej, galerija „Milan Konjević“), zajedničke aktivnosti djece: glazbena radionica (ritmičko-glazbena igra „Putujuća kockica“), likovna radionica „Grad prijateljstva“, sportske aktivnosti i aktivnosti po izboru djece, maskenbal, obilazak zoološkog vrta „Miki“ u Kolutu gdje su ih dočekale članice Udruge žena „Duga“ i počastile slatkim i slanim pecivima, kazališna predstava u Narodnom pozorištu Sombor „Pinokio“ (Pozorište mladih Novi

	<p>Sad), završna priredba, svečano zatvaranje Kolonije i sadnja sadnica doniranih od Pokreta gorana Sombor,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudionici: djeca polaznici dječjih vrtića iz Sombora, Šapca, Bijeljine, Banja Luke, Štipa, Cetinja i Vukovara, ▪ Financiranje programa: Dječji vrtić „Vera Gucunja“ Sombor, (troškovi smještaja, prehrane i vanvrtičkih aktivnosti), Zajedničko vijeće općina Vukovar (troškovi prijevoza), ▪ Odgojiteljice u organizaciji sudjelovanja i boravka djece: Zagorka Letica, Snežana Dobrošek, Jarmilka Beljička Karlaš.
Subotica „Maturalna ekskurzija“	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 21.lipnja 2016. godine, ▪ Broj djece: 28 (djeca predškolske dobi) ▪ Sadržaji ▪ Jednodnevni izlet s edukacijskim, kulturnim i zabavnim ciljem: obilazak Paličkog jezera, obilazak ZOO vrta Palić, kazališna predstava „Mališa u tami“ (Dječje pozorište Subotica), druženje djece polaznika vrtića, ▪ Sudionici: djeca polaznici dječjih vrtića „Zlatokosa“ iz Borova, „Liliput-Trpinja“, predškolske grupe pri OŠ Negoslavci i Dječjeg vrtića Vukovar II, ▪ Organizacija i financiranje programa: Vijeće srpske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije (prijevoz djece) uz sufinanciranje roditelja za ostale sadržaje (ulaznice, ručak), ▪ Odgojiteljice u organizaciji sudjelovanja i izleta djece: Zagorka Letica, Snežana Dobrošek, Vesna Lada.

Pedagošku godinu završili smo završnim svečanostima djece u vrtiću „Borovo“ i Hrvatskom domu Vukovar (Vrtić „Radost“) te Maturalnom ekskurzijom za buduće prvašiće, koja je organizirana uz finansijsku pomoć Vijeća srpske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije. Svi budući polaznici škole dobili su na dar Diplome o pohađanju vrtića.

U protekloj pedagoškoj godini za brojna sudjelovanja DV Vukovar II i pojedinci dobili su nagrade, brojne zahvalnice i priznanja što je u velikoj mjeri doprinisalo podizanju ugleda Vrtića i pojedinaca: Nagrada Volonterskog centra Vukovar za Najbolju ustanovu/instituciju u 2015. godini za uspješno provođenje volonterskih akcija, Certifikat Tolerantni vrtić (Fini zavod Radeče) za provedbu međunraodnog projekta „Say Hello to the World“/“Pozdrav svijetu“, Zahvalnicu za sudjelovanje u humanitarno edukativnom programu Škole za Afriku (Ured UNICEF-a u Hrvatskoj), zahvalnice i priznanja odgojiteljicama Snežani Dobrošek, Maji Kozmar, Zagorki Letica, Sanji Božić, za sudjelovanje na likovnim natječajima za djecu predškolske dobi, priznanje Vedrani Tepavac, Svjetlani Kasalo Banić, Zagorki Letica za sudjelovanje u cjelogodišnjem

međunarodnom projektu Say Hello to the World“/“Pozdrav svijetu“, Jarmilki Beljička Karlaš za sudjelovanje na Koloniji dječjeg prijateljstva u Somboru, RS.

Osim brojnih aktivnosti na lokalnoj i regionalnoj razini, Vrtić Vukovar II je, u suradnji s Europskim domom Vukovar, Udrugom Njemaca i Austrijanaca Vukovar, Ukrainskom zajednicom u RH i Vukovarskim iskricama, na međunarodnoj konferenciji (u organizaciji International Association Danube Networkers), u Ulmu prezentirao rad na temu „Tastes of Danube. Bread. Herbs-Let's taste it“, kroz prikaz aktivnosti odraslih i djece na obilježavanju Dana kruha i Plodova zemlje. Aktivnosti djece iz vrtića u kontekstu trans-nacionalnih kultura podunavskih zemalja, prezentirala je Jarmilka Beljička Karlaš.

Tijekom godine vršeno je dokumentiranje rada s djecom u vidu foto i video zapisa, za čiju smo provedbu dobili pismenu suglasnost roditelja, sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ br. 118/2006) te Zakonu o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/2007).

Tablica 4.8. Dokumentiranje pedagoškog rada s djecom i odraslima

Pedagoška dokumentacija	Dodatna dokumentacija
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samorefleksije djece ▪ Orientacijski plan i program odgojno-obrazovnog rada za određeno razdoblje - razvojne zadaće ▪ Organizacijski i materijalni uvjeti za ostvarivanje zadaća, Aktivnosti za ostvarivanje razvojnih zadaća (sklopoli aktivnosti, teme, projekti...), suradnja sa stručnjacima, roditeljima i drugima u cilju ostvarivanja postavljenih zadaća, Važni datumi ▪ Tjedni plan i program odgojno-obrazovnog rada s propisanim sastavnicama ,Dnevnik rada s propisanim sastavnicama:Zabilješke na kraju tjedna, Zajedničke aktivnosti djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti), priprema, zapažanja i zapisi, Roditeljski sastanci: priprema, zaključci, zabilješke o radu s roditeljima, Vrednovanje ostvarenog plana i programa: vrednovanje uvjeta ostvarivanje plana i programa i ostvarenosti razvojnih zadaća, Zabilješke i napomene	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokumentiranje aktivnosti djece izradom individualnih i grupnih portfolia ▪ Individualni i zajednički uratci djece ▪ Verbalni izričaji djece ▪ Samorefleksije djece ▪ Foto i video snimke ▪ Plakati i panoci ▪ Dječja kreativna ostvarenja ▪ Vrednovanje programa od strane djece i roditelja ▪ Bilješke odgojitelja i stručnih radnika o djeci, za djecu, roditelje, timski rad, izložbe i prezentacije ▪ Opservacija postignuća djece

Iz svega navedenog razvidno je da su osnovni pristupi pri planiranju odgojno-obrazovnog rada bili interesi djece, a neki od ponuđenih sadržaja za rad s djecom sastavnice su globalnog tematskog planiranja:

Tablica 4.9. Globalno tematsko planiranje

Mjesec	Tematski sadržaji
Rujan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prilagodba ▪ Hrvatski olimpijski dan ▪ Prvi dan jeseni ▪ Dan policije ▪ Posjeta Gradskom muzeju Vukovar i Arheološkom lokalitetu Vučedol
Listopad, studeni, prosinac	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Međunarodni dan starijih osoba ▪ Vodeni vrtić ▪ Dječji tjedan/Otvorena vrata Vrtića ▪ Dani plodova zemlje ▪ Jesenski ciklus, Vrtić u šumi: Adica, Jesenska svečanost ▪ Dan neovisnosti ▪ Svjetski dan štednje ▪ Blagdan Svih svetih ▪ Mjesec hrvatske knjige, Moj grad ▪ Međunarodni dan djeteta ▪ Zimski ciklus: Sveti Nikola, Božić, Nova godina, Otvorena vrata Vrtića
Siječanj, veljača, ožujak	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Božić, Sveti Sava ▪ Mala škola klizanja ▪ Valentino, Maskenbal, Maškare ▪ Međunarodni dan materinskog jezika ▪ Proljetni ciklus, Vukovarsko lutkarsko proljeće, Svjetski dan voda
Travanj, svibanj, lipanj	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uskrs ▪ Međunarodni dan dječje knjige ▪ Svjetski dan zdravlja, Dan planeta Zemlje ▪ Međunarodni praznik rada ▪ Dan grada Vukovara, Dan hrvatskih vatrogasaca ▪ Međunarodni dan obitelji ▪ Olimpijski festival dječjih vrtića ▪ Međunarodni dan biološke raznolikosti, Svjetski dan okoliša ▪ Dan državnosti, Dan antifašističke borbe ▪ Završne svečanosti u vrtićima, Ljetni ciklus

5. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Osnovni cilj na unapređivanju obrazovanja i stručnog usavršavanja bilo je stjecanje suvremenih teorijskih i praktičnih znanja, vještina i navika u skladu s naravi posla, potrebama djece, roditelja i potrebama Vrtića, kao organizacije koja uči. S tim u svezi, osiguravli smo uvjete za stručno osposobljavanje, usavršavanje, cjeloživotno učenje i profesionalno napredovanje svih zaposlenika te na taj način unapređivali i kontekst života i rada u Vrtiću.

Osnovne zadaće stručnog usavršavanja u pedagoškom radu bile su jačanje profesionalnih i osobnih kompetencija u planiranju, razvijanju pedagoškog rada, ostvarivanju i vrednovanju programa odgojno-obrazovnog rada u skladu sa suvremenim znanjima, dostignućima i koncepcijama predškolskog odgoja. Razvijanje programa odgojno-obrazovnog rada analizirali smo u kontekstu intencionalnog djelovanja na kvalitetan rast i razvoj u kojem se razvoj i učenje djeteta ostvaruje kao dinamičan, fleksibilan, interaktivan i otvoren proces (u odnosu na dijete, roditelje, odgojitelje, ustanovu).

U svezi s navedenim, obrazovanje i stručno usavršavanje ostvarivali smo pružanjem podrške i stvaranjem uvjeta za stručnim usavršavanjem i cjeloživotnim učenjem odgojitelja i ostalih radnika kroz dostupnost, kontinuiranost i raznolikost s obzirom na sadržaje i oblike stručnog usavršavanja. Poboljšanje kvalitete stručnog usavršavanja usmjerili smo na razvijanje profesionalnih kompetencija i unapređivanje prakse u sljedećim odnosima:

Tablica 5.1. Obrazovanje i stručno usavršavanje

U odnosu na	Zadaće, sadržaji i aktivnosti
Dijete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje novih spoznaja o učenju i razvoju djeteta i promjena u odgojno-obrazovnoj praksi ▪ Nove paradigme o djetetu i djetinjstvu: dijete (aktivno, interaktivno i kreativno biće, osobnost djeteta, potrebe i interesi, intrizična motivacija, učenje putem aktivnosti) ▪ Igra i učenje (značaj igre i aktivnosti kao spontanog i autentičnog načina učenja, igra kao način stjecanja, prerađivanja, proširivanja iskustava i izražavanja inicijative) ▪ Učenje kroz vlastitu aktivnost kao konstruiranje i sukonstruiranje znanja: promatranje, istraživanje, eksperimentiranje, manipuliranje, igranje uloga, rješavanje problema, vršnjačka suradnja, učenje u suradnji s vršnjacima i odraslima ▪ Uvažavanje individualnih potreba djeteta u procesu odgoja i obrazovanja: fleksibilnost u organizaciji prostora, vremena, sadržaja

	<p>rada, provedbe aktivnosti (ritam aktivnosti), fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Praćenje napredovanja, razvoja i postignuća djeteta, dokumentiranje (napredovanja po pojednim aspektima razvoja i cjelovitog razvoja, dječji radovi, iskazi, liste procjene, portfolio djeteta i drugi oblici dokumentiranja)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planiranje, organizacija i provedba stručnog usavršavanja kroz sadržajno raznoliko, dostupno i kvalitetno organizirano stručno usavršavanje, ▪ Podrška radnicima u profesionalnom učenju i razvoju kompetencija u obavljanju svakidašnjih poslova prema opisu radnog mjesta, ▪ Poticanje na sudjelovanje u različitim oblicima stručnog usavršavanja u organizaciji MZOS, AZOO i drugih institucija (sudjelovanje na stručnim skupovima, plenarnim predavanjima, radionicama, stručne ekskurzije, radne posjete, sudjelovanje u istraživanjima, razmjena primjera iz prakse i drugo), ▪ Osnaživanje odgojitelja za razvoj odgojiteljskih kompetencija u cilju unapređivanja kvalitete pedagoškog rada te motiviranje za napredovanja u struci i promicanje u položajna zvanja odgojitelja (odgojitelj-mentor), ▪ U skladu s promjenama u djelatnosti predškolskog odgoja osiguravanje uvjeta za stjecanje potrebnih znanja, oblikovanje gledišta te stjecanje drugih kompetencija u cilju podizanja razine odgojno-obrazovnog rada i boljih ishoda učenja djeteta, ▪ Provedba stručnog usavršavanje na razini Vrtića kroz različite oblike: individualno stručno usavršavanje, rad u paru, timski rad, Odgojiteljska vijeća, savjetodavni rad, mentoriranje, zajednice učenja, praktičan rad, razmjena primjera iz prakse i drugo, ▪ Uloge odgojitelja/odgojiteljskih parova i timova u stvaralačkom građenju programa odgojno-obrazovnog rada (u suradnji s djecom, roditeljima, stručnjacima, lokalnom zajednicom), ▪ Poticanje prezentiranja dostignuća u radu te uključivanje u aktivnosti zajednice u cilju promoviranja važnosti kvalitetnog predškolskog odgoja i obrazovanja i dostupnosti predškolskog odgoja svakom djetetu, ▪ Osiguranje uvjete za stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem radnika za potrebe kvalitetnog profesionalnog djelovanja (seminari,
Odgojitelji i ostali radnici	

	savjetovanja, tečajevi, osposobljavanje radnika prema propisima zaštite o radu kroz organizirane oblike i verificirane programe organizacija, osposobljavanje radnika za rad na siguran način).
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje roditelja s mogućnostima, ciljevima, sadržajima i načinima rada odgojno-obrazovne skupine i Vrtića, ▪ Informiranje roditelja o važnim pitanjima o zdravlju, razvoju i učenju, sigurnosti i zaštiti djece rane i predškolske dobi (vodič za roditelje, edukativni informatori, brošure, plakati....), ▪ Edukativno-savjetodavni rad s roditeljima, ▪ Zajedničko sudjelovanje roditelja i odgojitelja na edukacijama, zajednički rad na projektima djece i projektima Vrtića, ▪ Potpora roditeljima kroz tematske i komunikacijske roditeljske sastanke i radionice u cilju osnaživanja roditeljskih kompetencija, ▪ Stjecanje roditeljskih kompetencija: Provedba programa za roditelje „Rastimo zajedno“,komunikacijsko-iskustvene radionice za roditelje na različite životne teme u odrastanju djeteta, ▪ Omogućavanje roditeljima stjecanje i usavršavanje vještina i strategija koji potiču kreativne izvedbe (kreativne radionice u različitim područjima djelovanja: primjenjena umjetnost, praktično-radne, dramske i drugo).

U cilju poboljšanja profesionalnih znanja, vještina, sposobnosti i kreativnih potencijala svakog pojedinog radnika te doprinosa ostvarivanju zajedničke vizije Vrtića u skladu sa svojim sposobnostima i ulogom u ustanovi, stručno usavršavanje usmjerili smo u sljedećim prvcima razvoja:

Tablica 5.2. Ciljevi, zadaće i sadržaji stručnog usavršavanja radnika

Ciljevi	Razvoj kompetencija
Odgojitelji <ul style="list-style-type: none"> ▪ U radu s djecom, roditeljima i zajednicom, ▪ Didaktičko-metodičke kompetencije, ▪ Poučavanje ▪ Kompetencije za timski 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompetencije odgojitelja u radu s djecom (znanja o različitim aspektima razvoja iz holističke perspektive: cjelovit pristup razvoju djeteta, znanja o različitim strategijama učenja djece, učenje kroz igru, umjetnost, situacijsko učenje, znanja iz oblasti različitih znanosti, umjetnosti i kulture, znanja o komunikaciji i participaciji s djecom, znanja o zdravlju i njezi predškolske djece i osnovna znanja o socijalnoj zaštiti), ▪ Kompetentncije za suradnju, partnerstvo i timski rad (uključivanje obitelji i lokalne zajednice u učenje i razvoj djece,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rad i suradnju, ▪ Kontinuirano kritičko preispitivanje pedagoške prakse, ▪ Iskustveno učenje i unapređivanja vlastite prakse 	<ul style="list-style-type: none"> organizacijska znanja, znanje o timskom radu, posjedovanje komunikacijskih vještina), ▪ Kompetencije za razvoj profesionalne prakse (znanja:ciljevi i načela predškolskog odgoja, organizaciji odgojno-obrazovnog procesa, primjene instrumenata praćenja napredovanja djeteta), refleksija osobnog iskustva, razmjena znanja i praktičnih iskustava.
<p style="text-align: center;">Ostali radnici</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost unapređivanje prakse, ▪ Razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta i na cjelokupan rad i ozračje vrtića.

Stručno usavršavanje provodili smo kroz različite organizacijske oblike: individualno stručno usavršavanje i kolektivno stručno usavršavanje u ustanovi i izvan ustanove.

Tablica 5.3. Područja posebnog stručnog interesa

Područje posebnog stručnog interesa	Sadržaji stručnog usavršavanja
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedagogija predškolske dobi, razvojna psihologija, psihologija dječje igre, metodika rada s djecom i roditeljima ▪ Poticajno okruženje za prirodno učenje, Razvijanje svijesti o vlastitom identitetu, Partnerstvo s roditeljima, Kako pomoći djetetu da bude uspješno i jača vlastito samopouzdanje, Mediji i njihov utjecaj na razvoj djeteta, Razvijanje IQ kod djece, Kako prepoznati darovitost djeteta, Poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja od najranije dobi, Prevencija poremećaja (ponašanje), Građanski odgoj, Mane i poremećaji u razvoju govora, Simbolička igra u jaslicama, Razvoj inteligencije i zdravih emocija, Partnerski odnosi s roditeljima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prozor u svijet vašeg djeteta, Igrom do sebe, Življenje djece u vrtiću, Kako pomoći djetetu da bude uspješno i razvije samopouzdanje, Kako djetetu pomoći da postane samostalno i odgovorno, Dječji vrtić zajednica koja uči, Koraci prema kvalitetnoj praksi, Jačanje socijalne kompetencije djeteta i nenasilno rješavanje sukoba, Igre i aktivnosti za jačanje pozitivne slike o sebi i razvoj samopouzdanja, Razvoj govora kod djeteta, Dijete istraživač, Enciklopedija razvojnih igara za djecu od 0-3 godine, Velika knjiga aktivnosti i vježbi za razvoj govora, Bogaćenje slike svijeta putem osjetila, Poticanje intelektualnog razvoja od najranije dobi, Stvaranje stimulativnog okruženja za razvoj djeteta, Komunikacijske vještine odgojitelja, Prevencija govornih poremećaja, Razvijanje predčitalačkih vještina, Glazbene aktivnosti s djecom rane dobi, Rukicama gore, nogicama dolje, Odgoj u jaslicama, Izvan okvira, Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, Strategija stručnog usavršavanja za

	<p>profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika (2014-2020), Zašto volim ići na spavanje, Pravi prijatelji, Edukativni materijal „Škole za Afriku“, Slikovnica za dijete (Kritičke i metodičke bilježnice), Leonove priče o prijateljstvu, Bajkoviti igrokazi, Moja velika škola slikanja, Velika kniga vrtlarstva, Djeca-odgoj i obrazovanje za održivi razvoj, Od čega djeca rastu, Činimo dobro zajedno, Obiteljska pedagogija, Odgovorno roditeljstvo, Metodika predškolskog odgoja i obrazovanja, Inteligencija mog djeteta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostupnost literature na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te literature na srpskom jeziku i ciriličnom pismu.
--	---

Pri provedbi stručnog usavršavanja bili su zastupljeni različiti oblici i strategije rada: praćenje nove literature i periodike, vođenje bilježaka i podsjetnika, međusobno informiranje o pročitanoj literaturi, novim spoznajama i efektima primjene u praksi, timski, grupni rad i rad u paru, refleksivna praksa, prezentiranje teorijskih znanja i iskustava iz prakse na roditeljskim sastancima i stručnim skupovima i drugim oblicima i strategijama.

Ciljeve i zadaće na unapređivanju obrazovanja i stručnog usavršavanja provodili smo kroz različite oblike provedbe: stručni skupovi, seminari, konferencije, plenarna predavanja, radionice, stručne ekskurzije, stručne posjete, timski rad, rad Povjerenstva za uvođenje odgojitelja pripravnika u rad, mentoriranje, mentorsku podršku, zajednice učenja na razini Vrtića i međuvrtićnoj razini, savjetovanja, radnih sastanaka i dogovora, seminara i tečajeva za ostale radnike te stručno osposobljavanje za potrebe radnog mesta, sindikalne organizacije i potreba zaštite na radu.

Tijekom pedagoške godine u Vrtiću su radile dvije odgojiteljice na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. Pripravnički staž započeo je 1. rujna 2015. godine. Za jednu odgojiteljicu stručno osposobljavanje završeno je 31. kolovoza, a za drugu 04. kolovoza 2016. godine (sporazumno raskid Ugovora o stručnom osposobljavanju-osobno uvjetovani raskid Ugovora). Mentorice odgojiteljice bile su odgojiteljice Olgica Duvnjak i Sanja Andrić.

Tablica 5.4. Oblici stručnog usavršavanja

Oblici	Sadržaji i aktivnosti
<p style="text-align: center;">Odgojiteljsko vijeće</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost unapređivanje prakse, ▪ 6 odgojiteljskih vijeća ▪ Vrijeme realizacije: rujan, veljača, travanj, srpanj, kolovoz ▪ Nositelji zaduženja: ravnateljica, svi članovi Odgojiteljskog vijeća ▪ Metode rada: izlaganje, diskusije,ppt prezentacije, rolle play, radionice,razmjena znanja i iskustava 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustrojstvo i organizacija rada Vrtića na razini ustanove i objekata vrtića, ▪ Razmatranje i usvajanje Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada te Godišnjeg izvješća o radu ustanove za pedagošku godinu, ▪ Razmatranje i donošenje zaključka o usvajanju Kurikuluma vrtića za pedagošku 2015./2016. godinu, ▪ Analiza kvantitativnih i kvalitativnih podataka o pojedinim segmentima rada (podaci na početku i kraju pedagoške godine; struktura odgojnih skupina, raspored rada radnika, analiza provedenih odgojno-obrazovnih programa i drugo), ▪ Predlaganje,razmatranje i usvajanje koncepcije odgojno-obrazovnog programa, ▪ Praćenje ostvarivanja Godišnjeg plana i programa rada, analiza ostvarenja Godišnjeg plana i programa po mjesecima, kraćih programa i drugih programa odgojno-obrazovnog rada, ▪ Planiranje i realizacija odgojno-obrazovnih i drugih programa rada s djecom i roditeljima, ▪ Razmatranje organizacije rada u ljetnom periodu,plana godišnjih odmora, struktura odgojno-obrazovnih grupa, ▪ Razmatranje i usvajanje Programa uvođenje odgojitelja pripravnika u samostalan rad i polaganje stručnog ispita ▪ Prezentiranje stručnih tema sa seminara u organizaciji MZOŠ i AZOO te drugih institucija koje imaju verificirane programe, prikaz novije literature, iskustva iz prakse ▪ Prezentiranje stručnih tema: Napredovanje u struci i promicanje u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima (prezentirala Dubravka Luketić Sabo,odgojiteljica Dječjeg vrtića Vukovar I), Živjeti zdravo (ppt prezentacija odgojiteljica Olgice Duvnjak i Ljiljane Skrbin Dević).
<p style="text-align: center;">Zajednice učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 4 sastanka Ciljevi: ▪ Povezivanje vrtića, obitelji i zajednice 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sastanci u okviru provedbe ISSA-ine definicije kvalitete pedagoške prakse Kompetentni odgojitelji 21. stoljeća, ▪ Tema: Obitelj i zajednica (indikatori kvalitete, refleksija o provedenim aktivnostima,razvoj zajedničkog razumijevanja kvalitete- samoprocjena savakog člana u odnosu na prethodnu godinu, vizija vrtića kakvog želimo u podizanju kvalitete u narednom periodu, i promjene u radu nakon provedene edukacije, plan unapeđenja kvalitete, refleksije o provedenim aktivnostima, plan profesionalnog razvoja, evaluacija),

	<p>Postignuća:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijena osjetljivost da se izade u susret potrebama roditeljima - uključivanje roditelja u proces razvoja učenja i razvoja njihove djece, života u grupi i Vrtiću, ▪ Potaknuta zajednička odgovornost za odgoj, obrazovanje i budućnost djece, ▪ Voditeljice: Ljiljana Skrbin Dević i Sanja Andrić.
Individualno stručno usavršavanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Individualno stručno usavršavanje i profesionalni razvoj kao kontinuirani proces vođen osobnom potrebom za stjecanjem profesionalnih kompetencija i uvođenjem promjena u odgojno-obrazovni rad i na osobnom planu (izgrađivanje sustava vrijednosti, stavova), ▪ Odabir tema stručnog usavršavanja temelji se na interesu i prioritetima vrtića uz individualno uvažavanje i nadogradnju na stečena znanja i kompetencije (pedagoške, psihološke i druge relevantne znanosti) ▪ Izrada Individualnog programa stručnog usavršavanja prema propisanim sastavnicama (podaci o dječjem vrtiću i osobni podaci o zaposleniku, oblici stručnog usavršavanja, Obvezne teme stručnog usavršavanja prema Planu i programu ustanove, Područja posebnog stručnog interesa, Stručna literatura, Način prijenosa novih spoznaja (vrste usavršavanja, sadržaji i aktivnosti, oblici, organizator, mjesto, datum planiranja i realizacije, trajanje, broj sati, plan i realizacija), ▪ Oblici/Aktivnosti: čitanje literature, izrada bilježaka, uvođenje i praćenje novina u radu, akcijsko istraživanje, priprema za rad s pripravnicima, sistematiziranje rada za potrebe napredovanja u struci, ppt prezentacije za roditeljske sastanke, prezentiranje na roditeljskim sastancima, izrada informacijskih materijala (letci, brošure, bilteni), samovrednovanje, neformalni dijalog sa sustručnjacima o relevantnim stručnim temama ▪ Literatura: iz knjižnog fonda Vrtića, Gradske knjižnice Vukovar, materijali s interneta.
Stručno usavršavanje izvan ustanove	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seminari i stručni skupovi u organizaciji AZOO i MZOS: Osiguranje kvalitete programa „Rastimo zajedno“ kroz sustručnjačku podršku –interviziju s regionalnim voditeljima za odgojitelje i stručne suradnike u predškolskim ustanovama, Suvremeno vođenje i upravljanje ljudskim resursima u vrtiću, Regionalna smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Vrtići u ZVO (međužupanijski stručni skup za odgojitelje koji dio programa ostvaruju na srpskom jeziku i

	<p>pismu): Karakteristike razvoja govora predškolskog djeteta, Europski kontekst, kurikulum-državni stručni skup za ravnatelje predškolskih ustanova,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ured UNICEF-a za Hrvatsku: edukacijski stručni skup „Škole ua Afriku“, ▪ Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet: Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja (stručna rasprava), ▪ Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb: Stvaranje interkulturnalnog okruženja u vrtiću i odgoj za različitost te Praćenje razvoja djeteta i planiranje uz pomoć razvojnih mapa (usvajanje različitih tehnika podataka o djetetu, dokumentiranje u razvojnoj mapi djeteta, uporaba prikupljenih podataka planiranje rada s djetetom i drugo), ▪ Eduka savjet: seminar namijenjen ravnateljima, tajnicima i drugima u vrtiću (plenarna izlaganja, radionica):posebnosti zasnivanja radnog odnosa u vrtiću, upisi u vrtiću, ravnatelj vrtića, Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima, zaštita na radu i zaštita od požara i drugo, ▪ TEB poslovno savjetovanje: Polugodišnji finansijski izvještaji, porezne i druge aktualnosti, ▪ Verlag Dashöfer: Bilanca u malom prstu (Osnovna logika blagajničkog i obračunskog računovodstva, Bilanca i drugo), ▪ Centar za predškolski odgoj Vinkovci: Županijski stručni skup (Svjedočanstva o djelovanju zabavišta, preteča današnjih predškolskih ustanova, u zbirkama Hrvatskog školskog muzeja, Suvremena didaktička oprema-boja, oblik,svjetlo, Geometrijska zabavica), ▪ Dječji vrtić Mali princ, Višnjevac: ppt-prezentacija: Etičnost i kompetencije odgojitelja u radu s djecom i roditeljima (realizacija: Darija Žiga, psihologinja), ▪ Dječji vrtić Kosjenka, Vinkovci: Projekt PRECEDE: Partnerstvo za prihvaćanje i suradnju kroz predškolski odgoj i obrazovanje u Europi: Aflatot trening (prema ranom edukacijskom programu Aflatot kurikulumu: poticanje socijalnih i
--	--

	<p>financijskih sposobnosti djece); realizacija: Vlatka Kraljević sa suradnicima,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ DU „Dečija radost“ Irig, RS: Drugi lutkarski festival djece predškolskih ustanova Srijema (lutkarske kazališne predstave-lutke na štapu, kazalište sjena, ginjol lutke, marionete; evaluacija predstava), ▪ Udruga odgajatelja Vukovarsko-srijemske županije: Odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovnom radu (realizacija: Mirjana Milanović), ▪ DV Vukovar II: Stručna ekskurzija za odgojitelje u Zagreb: Posjeta tehničkom muzeju Nikola Tesla (postavke Abeceda novca, Planetarium, Postavku prometna vozila), Posjeta Hrvatskom školskom muzeju (Od prvih zabavišta do suvremenih vrtića u kontekstu Hrvatske i našeg kraja, razgledanje izložbe i predavanje Bertuchovo slikovno carstvo, kraće predstavljanje pedagoških aktivnosti uz izložbu, interaktivne radionice, izložba Suvremena didaktička oprema), ▪ Hrvatski crveni križ, Gradsko društvo Crvenog križa, Vukovar: Osposobljavanje iz pružanja prve pomoći radnicima na radu, prema Pravilniku o pružanju prve pomoći radnicima na radu (NN, 71/14, 118/14, 154/14).
--	--

Tablica 5.5. Stručni skupovi u Vrtiću

Organizacija	Teme i sadržaji
Ured UNICEF-a za Hrvatsku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacijski seminar predstavljanja projekta koordinatorima humanitarnog programa za vrtiće, osnovne i srednje škole: upoznavanje s programom „Škole za Afriku“, potrebama djece u tom dijelu svijeta i do sada ostvarenim rezultatima, kreiranje informativnih i edukativnih sadržaja posvećenih programu, organiziranje akcija prikupljanja sredstava u korist programa Škole za Afriku, izvještavanje o realiziranim aktivnostima i ostvarenim rezultatima, suradnja s lokalnom zajednicom i medijima, ▪ Realizacija: glavna koordinatorica UNICEF-a za Hrvatsku: Ivana Kralj, ▪ Sudionici: kordinatori iz vrtića, osnovnih i srednjih škola, ▪ Prstor: Dječji vrtić „Radost“, ▪ Vrijeme: 28.rujna 2015. godine.

AZOO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Međužupanijski stručni skup za predškolske ustanove: Osiguranje kvalitete programa „Rastimo zajedno“ kroz sustručnjačku podršku-interviziju s regionalnim voditeljima za odgojitelje i stručne suradnike u predškolskim ustanovama (Tim „Rastimo zajedno“ i timsko kraljestvo, Izazovi u programu „Rastimo zajedno“ i Svet „Rastimo zajedno“), ▪ Realizacija: Matoš D., prof psihologije, Krešić I., magistra psihologije, ▪ Sudionici: Brosko-posavke, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske i Vukovarsko-srijemske županije, ▪ Prostor: Dječji vrtić „Borovo“, ▪ Vrijeme: 03. studenoga 2015. godine.
Ured UNICEF-a za Hrvatsku i Pučko otvoreno učilišta „Korak po korak“	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seminari u okviru programa „Korak prema inkluziji“: Stvaranje interkulturnog okruženja u vrtiću i odgoj za različitost (procjena multikulturalnosti okruženja sobe boravka, uvođenje strategija koje kod djece potiču razumijevanje i prihvatanje različitosti, procjena raspoloživosti i primjerenosti multikulturalnog materijala u vlastitom okruženju), ▪ Realizacija: Sanja Brajković, Maša Komadina, ▪ Sudionici: DV Vukovar II, DV Vukovar I, DV „Zlatokosa“, Centar za predškolski odgoj Vinkovci, Dječji vrtić Kosjenka, ▪ Prostor: Dječji vrtić „Radost“, ▪ Vrijeme: 12. prosinca 2015.

U organizaciji Zajedničkog vijeća općina srpske nacionalne manjine, u prostorima ZVO održan je seminar za pedagoške radnike u vrtićima, koji ostvaruju programe odgojno-obrazovnog rada na srpskom jeziku i čiriličnom pismu. Prezentirane su teme na poticanju govorno-jezičkog razvoja i zdravstvene zaštite djece. Predavači su bili Jasna Vukliš, defektolog-logoped, autor akreditovanog programa „Igralica-pričalica, igre u funkciji podsticanja razvoja govora“ te autorka preko 160 igara i didaktičkog materijala za rad s djecom, te metodičkih priručnika i udžbenika („Čarobno drvo“, „Mama jabuka“, „Krompiriška zaljubiška“), i Jadravka Spasić – suradnik za preventivnu zdravstvenu zaštitu i predsjednica Udruge medicinskih sestara predškolskih ustanova Srbije.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Osnovni ciljevi unapređivanja suradnje s roditeljima bili su poticanje roditelja na aktivno sudjelovanje u životu i radu djeteta, odgojno-obrazovne skupine i Vrtića. Bitne zadaće na unapređivanju rada s roditeljima usmjerene na uspostavljanje dvosmjerne suradnje i komunikacije te motiviranje roditelja na aktivno uključivanje u život i rad vrtića u cijelosti su ostvarene.

U cijelosti su ostvarene i bitne zadaće kao i sadržaji rada s roditeljima:

Tablica 6.1. Zadaće, sadržaji i aktivnosti suradnje s roditeljima

	Zadaće, sadržaji i aktivnosti
Dijete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proces prilagodbe na vrtić: pomoći u procesu prilagodbe, reduciranje separacijskog straha, ▪ Omogućiti postupnu prilagodbu i zajednički boravak roditelja i djeteta u skupini, ▪ Spoznavanje roditeljske uloge u podupiranju interesa i sposobnosti djeteta, ▪ Sudjelovanje u planiranju odgojno-obrazovnog rada u najboljem interesu djeteta, ▪ Sudjelovanje u neposrednom izvođenju odgojno-obrazovnog procesa, /programa i vrednovanju postignuća.
Odgojitelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inicijalni razgovor i dogovor s roditeljima o načinu uključivanja djeteta u vrtić, ▪ Uspostavljanje otvorene i iskrene komunikacije, ▪ Aktivno sudjelovanje u životu i radu odgojno-obrazovne skupine kroz različite oblike posrednog i neposrednog sudjelovanja (roditelji kao: volonteri, promatrači, pomagači, instruktori, realizatori, organizatori, koordinatori).
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje informacija o djelatnosti vrtića, ▪ Pomoći roditelju u jačanju roditeljskih kompetencija, ▪ Suradnja pri neposrednom izvođenju odgojno-obrazovnog rada, ▪ Razmatranje i donošenje zajedničkih odluka o strategijama u rješavanju razvojnih problema djeteta.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobar odnos i zdrava komunikacija na relacijama dijete-roditelj-odgojitelj, ▪ Približavanje roditelja vrtiću i vrtića roditelju, ▪ Doprinos jačanju roditeljskih kompetencija, ▪ Usklađenost odgojnih utjecaja i zajedničko rješavanje razvojnih problema djeteta, ▪ Doprinos izgradnji uzajamnom povjerenju, uvažavanju, objektivnosti te

	<p>otvorenoj i iskrenoj komunikaciji,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos roditelja u koncipiranju, provođenju i vrednovanju odgojno-obrazovnog rada i rada vrtića, ▪ Doprinos adekvatnom zadovoljavanju potreba djeteta i roditelja, ▪ Doprinos kvaliteti rasta, razvoja i učenja djeteta.
--	--

U svrhu poticanja cjelovitog razvoja i osobnosti djeteta te unapređivanja kvalitete njegova života, kontinuirano ćemo djelovati na povezivanju odgojnih utjecaja vrtičke i obiteljske sredine. Navedeno ćemo ostvarivati kroz promišljanje odgojitelja o iznalaženju pedagoških situacija u kojima će roditelji neposredno sudjelovati kako u koncipiranju sadržaja i načina rada (ideje i sugestije za kreiranje odgojno-obrazovnog rada na razinama dijete-odgojnja skupina-Vrtić), tako i kroz neposredno sudjelovanje u realiziranju aktivnosti s djecom te vrednovanju suradnje i postignuća odgojno-obrazovnog rada.

Suradnju s roditeljima ostvali smo kroz različite oblike neposredne i posredne suradnje:

Tablica 6.2. - Neposredni i posredni oblici suradnje s roditeljima

Oblici suradnje	Sadržaji suradnje
Intervju s roditeljima prilikom upisa djeteta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podaci o uvjetima života, Snimanje potreba djeteta i roditelja, ▪ Dnevni ritam života i aktivnosti, ▪ Posebne zdravstvene i druge potrebe.
Razmjena informacija s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos kvalitetnjem i bogatijem programu, životu i radu Vrtića, ▪ Upoznavanje s interesima i afinitetima roditelja - obogaćivanje sadržaja rada s djecom (prigodne aktivnosti), ▪ Razgovori, upitnici, ankete.
Prilagodba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje potreba djeteta i roditelja, praćenje procesa prilagodbe, boravak roditelja u skupini.
Svakodnevna razmjena informacija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razmjena informacija o aspektima psihofizičkog stanja, rasta i razvoja djeteta, ▪ Situacije: dolazak i odlazak djeteta iz vrtića.
Individualni kontakti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razmjena informacija i stavova o razvoju i napredovanju djeteta u obitelji i vrtiću, usklađivanje odgojnih utjecaja.
Skupni kontakti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dogovaranje o realiziraju prigodnih zajedničkih aktivnosti na razini grupe roditelja i odgojitelja.
Roditeljski sastanci odgojne skupine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informativni, tematski, komunikacijski, radionice.
Masovni roditeljski sastanak	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informativni i prigodni, ▪ Tematski: predavanja na različite teme.
Kreativne radionice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prigodne (blagdani, maskenbal).

Posjete obitelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duži izostanak djeteta, obiteljski blagdani, upoznavanje života obitelji, upoznavanje raznih profesija.
Neposredno sudjelovanje (odg.o- obraz. rad)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiziranje aktivnosti za djecu i s djecom u vrtiću, obiteljskom domu, radnom mjestu, ▪ Volontiranje u skupini i vrtiću, izvođenje aktivnosti s djecom.
Kutić za roditelje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravovremeno informiranje o pitanjima iz života i rada vrtića te odgojne skupine, ▪ Informiranje o tjednim planovima rada s djecom. ▪ Ilustracije iz pedagoškog rada: likovni radovi, „iskrice“, iskazi, poruke, fotografije, zidne novine, ▪ Obavijesti o značajnim zbivanjima i događanjima, pozivi na suradnju i sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima, jelovnik, obavijesti o cijenama usluga, ▪ Edukativni materijali (iz oblasti: pedagogije, psihologije, zdravlja).
Drugi oblici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informativna bilježnica, informativni džepići, pošta za roditelje, ankete, ▪ Izložbe dječjih radova ▪ Prisustvovanje odgojno-obrazovnom radu, proslave rođendana u skupini, volontiranje u skupini, pomoć: organiziranje programa (rekreacijski, sportski, izleti, posjete), ▪ Zajedničko druženje, boravak u prirodi, posjete kulturnim institucijama, ▪ Zajedničko uređenje etno kutića u DV Borovo, ▪ Zajedničke akcije djece, odgojitelja i roditelja (humanitarne akcije, uređenje dvorišta vrtića), ▪ Pomoć u pribavljanju pedagoški neoblikovanog materijala, plodina, plodova, ▪ Čarobna kutija za roditelje: pitanja, prijedlozi, pohvale, kritike, nove ideje za rad s djecom i unapređivanje rada.

Tijekom godine s roditeljima su su provedene radionice za stjecanje i podizanje kvalitete roditeljstva:

Tablica 6.3. Program „Rastimo zajedno“

Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje roditeljskih kompetencija za dobrobit djeteta, ▪ Stjecanje novih spoznaja o razvoju i učenju djeteta, ▪ Stjecanje spoznaja o znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, ▪ Stjecanje spoznaja o potrebama djece i načinima njihovog zadovoljavanja, ▪ Razvijanje kompetencija za kvalitetne odnose s djetetom,
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijanje komunikacijskih vještina, ▪ Kreiranje poticajnog okruženja u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o roditeljstvu (načini, odnos prema djetetu, upoznaju sebe u roditeljskoj ulozi).
Namjena programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primarno za roditelje djece rane dobi, ▪ Omogućiti protok informacija, znanja, vještina potrebnih u kvalitetnom ispunjavanju roditeljske uloge, ▪ Podrška roditeljima u razvijanju roditeljskih kompetencija, ▪ Promoviranje rasta i razvoja uspješnog roditelja i djeteta.
Voditelji programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stručne radnice koje su prošle edukaciju za provedbu programa: Zagorka Letica, Sanja Božić.
Način realizacije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11 edukacijsko-komunikacijskih radionica u trajanju po 2 sata, ▪ Broj roditelja: do 12, ▪ Raspored dana u vrijeme provedbe u dogовору s roditeljima, ▪ Teme radionica: Roditelji 21. Stoljeća, Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta, Roditeljski ciljevi, Sva naša djeca i kako ih volimo, Slušanje-vještina roditeljstva, Kako dijete uči o svijetu oko sebe, Postavljanje granica, Biramo i kreiramo rješenja, Još želim znati, Biti roditelj: utjecaj i izbori, Završetak i novi početak.
Dokumentiranje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evidencije o provedbi radionica, upitnici i evaluacijske liste, plakati, foto zapisi, zabilješke.
Vrednovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i na kraju programa, ▪ Evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Roditelji upoznati o kvalitetnom roditeljstvu za dobrobit djeteta, ▪ Roditelji upoznati sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, ▪ Bolje spoznavanje sebe u ulozi roditelja, ▪ Stečene roditeljske kompetencije za uspješno roditeljstvo, ▪ Promišljanje i preispitivanje o vlastitim stajalištima i ponašanjima u odnosu na dijete, ▪ Osveđeni odnosi prema djetetu te usvojene nove spoznaje o kvalitetnim odnosima na relacijama roditelj-dijete, ▪ Usvojene spoznaje o potrebama djeteta i načinima njihovog zadovoljavanja, ▪ Usvojene komunikacijske vještine u komunikaciji s djecom rane dobi i interpersonaloj komunikaciji s odraslima, ▪ Doprinos razvoju samopouzdanja u roditeljskoj ulozi i u životu.

Tablica 6.4. Kreativne radionice

Cilj radionica	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Omogućiti roditeljima izražavanje svoje kreativnosti u različitim područjima (primjenjena umjetnost, praktično-radne, dramske, plesne...), ▪ Stjecanje vještina i kompetencija kroz iskustveno učenje, ▪ Primjena osobnog iskustva i stjecanje novih uvida, ▪ Razmjena kreativnih ideja i iskustava s drugima, ▪ Usavršavanje vještina i strategija koje potiču kreativne izvedbe, ▪ Ohrabrvanje samopouzdanja, samopoštovanja i spremnosti na preuzimanje rizika.
Namjena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Roditelji koji iskažu interes za kreativne radionice u okviru odgojne skupine, ▪ Roditelji koji žele podržati kreativnost djeteta u zajedničkim aktivnostima, ▪ Ciklus radionica namijenjenih razvijanju kreativnog izražavanja djeteta i roditelja.
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odgojitelji u suradnji s roditeljima i djecom (Ljiljana Skrbin Dević, Olgica Duvnjak, Snežana Dobrošek).
Vremenik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Božićne i Uskrsne radionice, ▪ Prigodne radionice (izrada kostima, rekvizita za dane maskenbala, završne svečanosti, izradu slikovnica, albuma, didaktičkog materijala...).
Dokumentiranje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evidencija o radu radionice, foto i video zapisi, izložbe, plakati, zabilješke, ankete, evaluacijski listići.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ugodna i opuštena atmosfera, ▪ Ostvarena interakcija voditelja i sudionika te sudionika međusobno, ▪ Suradnički odnos roditelja-djeteta-odgojitelja, ▪ Doprinos razvoju kreativnosti, mašte te osjećaju samopoštovanja i postignuća, ▪ Uključivanje roditelja u život i rad vrtića, ▪ Razmjena iskustava i vještina s drugima, ▪ Doprinos razvoju osjećaja pripadnosti odgojnoj skupini, vrtiću, ▪ Izrada tradicionalnih Božićnih i Uskršnjih čestitki, ukrasa, kazališnih predstava za djecu, ▪ Zajednička izrada sredstava koja djeca koriste u igri i aktivnostima.

U cilju unapređivanja suradnje s roditeljima provodili smo kvantitativnu i kvalitativnu analizu suradnje s roditeljima kroz obradu podataka iz upitnika i anketa za roditelje, evidencije prisustovanja na pojedinim oblicima suradnje, dokumentacije odgojitelja, izjava roditelja te međusobne razmjene iskustva, a posebice iskustva dobre prakse, kako bi kontinuirano unapređivali ovaj segment pedagoškog rada.

7. SURADNJA S DRUŠTVENOM SREDINOM

U cilju ostvarivanja programa odgojno-obrazovnog rada kao i Programa rada Vrića surađivli smo s brojnim faktorima društvene sredine. Ostvarili smo dvostruku komunikaciju s brojnim ustanovama, organizacijama i udrugama u cilju obogaćivanja rada s djecom i roditeljima te postigli aktivno sudjelovanja lokalne i šire zajednice u životu i radu Vrtića te uključivanje djece u život socijalne zajednice. Suradnjom s društvenim čimbenicima obogatili smo sadržaje rada s djecom, a posebice pri obilježavanju značajnih datuma te planiranih aktivnosti prema globalnom tematskom planiranju (programi iz kulture, sporta, umjetnosti, nauke, zaštite) te razvijali građanske kompetencije djeteta kao aktivnog člana društvene zajednice.

U provedbi ostvarivanja i podizanja kvalitete rada, Vrić je surađivao s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, Agencijama za odgoj i obrazovanje, Gradom Vukovar, Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i nacionalne manjine, Generalnim konzulatom Republike Srbije u Vukovaru te drugim organizacijama, ustanovama i institucijama:

Tablica 7.1. Suradnja s društvenim čimbenicima

Faktori društvene sredine	Sadržaji i oblici suradnje
Osnovne škole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suradnja s OŠ Dragutina Tadijanović, OŠ Nikole Andrić i OŠ Siniše Glavaševića, ▪ Posjeta djece školi u upoznavanje s prostorom, ▪ Sudjelovanje u gradskim manifestacijama, posjeta školama i vrtićima.
Predškolske ustanove na području naše županije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dječji vrtić Vukovar I, Dječji vrtić „Zlatokosa“, Dječji vrtić „Liliput“: provedba aktivnosti s djecom, sudjelovanje na manifestacijama : Mala olimpijada 2016, Maturalna ekskurzija.
Predškolske ustanove i međugranična suradnja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kolonija dječjeg prijateljstva Sombor (gradovi sudionici: Sombor, Bijeljina, Banja Luka, Štip, Cetinje, Šabac, Vukovar), ▪ PU „Radosno djeteinjstvo“ Irig, RS: Lutkarski festival, ▪ PU Poletarac, Odžaci, RS: natječaj likovnih radova „Svijet bajki“- radovi djece našeg vrtića uvršteni u katalog izložbe, ▪ Međunarodna konferencija u Ulmu, prezentiranja rada Vrtića Vukovar II i partnera u okviru međunarodnog, trans-kulturalnog projekta Danube –Networkers for Europe (Tastes of Danube. Bread. Herbs-Let's taste it).
Zajedničko vijeće općina i Vijeće srpske nacionalne manjine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donacije prigodom pravoslavnih blagdana i praznika, ▪ Donacije i sufinanciranje programa sudjelovanja djece na Koloniji dječjeg prijateljstva u Somboru, sufinanciranje

	Maturalne ekskurzije u Suboticu za djece budućih polaznika škole, financiranje stručnog skupa Govorni i jezički razvoj, održanog u prostorima ZVO.
Srpska pravoslavna crkva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje djece na manifestaciji „Brankovi dani“, ▪ Obilježavanje pravoslavnih blagdana; donacija poklon paketića i didaktičkog materijala prigodom obilježavanja pravoslavnih blagdana Sv. Nikolaja, Božića i Sv. Save .
SKD „Prosvjeta“ Vukovar, KUD „Sloga“ Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suradnja na obogaćivanju programa njegovanja tradicije i kulture srpske zajednice (posudba narodnih nošnji za djecu).
Gradska knjižnica Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta djece knjižnici, posudba slikovnica, ▪ Korisničke iskaznice za svaku odgojnu skupinu; posudba građe za djecu iz fonda dječjeg odjela, ▪ Pomoć u radu djece na projektima, ▪ Predstave i aktivnosti s djecom.
Centar za socijalnu skrb, Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaštita prava i dobrobiti djece.
Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prisustvovanje kazališnim predstavama, ▪ Pomoć i tehnička podrška provedbe završnih priredbi.
Gradski muzej Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjete Gradoskom muzeju-obilazak postave muzeja, ▪ Radionice za djecu.
Muzej vučedolske kulture	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta djece.
Policijska postaja Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta kontakt policajca Vrtiću, ▪ Aktivnosti: sigurnost u prometu, opasnosti od eksplozivnih naprava, upoznavanje zanimanja policajac.
Zavod za javno zdravstvo, Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sanitarni pregledi radnika, ▪ Nadzor slučajeva epidemijskih bolesti.
Zajednica sportskih udruga grada Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića grada Vukovar.
Čazmatrans d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organiziranje prijevoza djece.
Compact Putnička agencija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organiziranje prijevoza djece.
DUSZ, Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventivni programi „Edukacija djece u području zaštite i spašavanja u slučaju nesreće“.
Vinkovačko dvoransko plivalište „Lenje“, Periska d.o.o.,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voden vrtić 1.
Vodovod Grada Vukovara	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta djece vodovodnoj stanci.
Sredstva javnog priopćavanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje o važnijim događanjima i aktivnostima Vrtića.

8. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE

Godišnji plan ravnateljice bio je usmjeren na provedbu zakonitosti rada Vrtića, izradu i donošenje općih akata, stvaranje materijalnih, prostornih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta za kvalitetnu provedbu predškolskog odgoja u Vrtiću te podizanje kvalitete življenja i rada svih zaposlenika:

Tablica 8.1. Realizacija planiranih zadaća i aktivnosti ravnateljice

	Zadaće i aktivnosti
Poslovi vođenja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vođenje Vrtića (organizacijski, finansijski, pravni i stručno pedagoški poslovi) ▪ Zastupanje i predstavljanje Vrtića ▪ Koordinacija u funkcioniranju ustanove ▪ Pravovremeno pripremanje i donošenje općih akata i drugih dokumenata s važećim zakonskim odredbama i propisima ▪ Planiranje, praćenje i evaluacija rada ▪ Izvješćivanje nadležnih organa o radu ustanove
Dijete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos stvaranju uvjeta za kreiranje materijalnog poticajnog okruženja za igru i učenje djece ▪ Unapređivanje provobu mjera zdravstvene zaštite, dokumentiranje, evaluacija ▪ Osigurati uvjete za inkluzivni pristup u radu s djecom s teškoćama u razvoju ▪ Sudjelovanje u planiranju, realizaciji i evaluaciji različitih odgojno-obrazovnih programa na razini Vrtića i izvan Vrtića ▪ Organizacija izleta, ljetovanja, zimovanja
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos zadovoljavanju potreba roditelja (programi, oblici suradnje, afirmiranje roditeljskih interesa i afiniteta) ▪ Pratiti kvalitet ostvarivanja suradnje s roditeljima ▪ Održavanje masovnih roditeljskih sastanaka: program predškole, tematska predavanja, prigodno prema potrebama Vrtića ▪ Poticanje i organiziranje različitih oblika suradnje s roditeljima (formalni i neformalni oblici) ▪ Rad u timu za provedbu radionica za roditelje „Rastimo zajedno) ▪ Savjetodavni rad s roditeljima
Odgojitelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podržavati profesionalni razvoj odgojitelja i osigurati uvjete za sudjelovanjem u različitim oblicima stručnog usavršavanja ▪ Poticati timski rad, razmjenu znanja i praktičnih iskustava te refleksivnu praksu

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje odgojitelja na slobodno iznošenje stavova, kritičko promišljanje o vlastitom radu i radu Vrtića, diskusije, inicijativa te razvoj potencijala ▪ Rad u Povjerenstvu za uvođenje odgojitelja u samostalni rad ▪ Organizirati predavanja i radionice vanjskih suradnika
Ostali radnici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati uvjete za stručno usavršavanje u sladu s naravi posla ▪ Rješavati pitanja iz radnih odnosa ▪ Stvarati sigurne uvjete za rad ▪ Poticati i ohrabrvati na slobodu i iskrenu komunikaciju, poduzimanje inicijative u svezi podizanja kvalitete radnog mesta
Suradnja (društveni čimbenici)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koordinacija rada, redovito izvješćivanje o problemima u radu Vrtića i poduzimanje mjera za njihovo rješavanje

9. RAD U LJETNOM PERIODU

Temeljem anketa provedenih s roditeljima u lipnju o potrebama roditelja za smještaj djece u ljetnom periodu (srpanj i kolovoz), Vrtić je organizirao dežurstvo u Dječjem vrtiću „Radost“ u Vukovaru, za ukupno 101 polaznika. Tijekom ljetnog perioda, veći radnici su koristili godišnji odmor:

Tablica 9.1. Godišnji odmori radnika tijekom pedagoške godine

U ljetnom periodu u vrtićima su izvršene prostorne, organizacijske i kadrovske pripreme za početak nove pedagoške godine.

10. OPSEG I ELEMENTI PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE

Pedagoška dokumentacija vođena je sukladno Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću („Narodne novine“, broj 83/01):

- 1. Matična knjiga djece**
- 2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine**
- 3. Imenik djece**
- 4. Ljetopis dječjeg vrtića**
- 5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada**
- 6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada**
- 7. Program stručnog usavršavanja**
- 8. Dosje djeteta s posebnim potrebama**
- 9. Knjiga zapisnika**

Pedagoška dokumentacija vodi se dvojezično na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i ciriličnom pismu.

